

Zachodniopomorskie Partnerstwo Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy

ZESTAW REKOMENDACJI *w zakresie efektywnego wspierania osób młodych NEET znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim*

Stowarzyszenie Młodych Lubuszan

Fundacja Eudajmonia

Szczecin 2017

*Publikacja powstała w ramach realizacji projektu:
„REKOMENDACJE I PARTNERSTWO DLA ZWIĘKSZENIA ZAKRESU I TRAFNOŚCI AKTYWIZACJI
ZAWODOWEJ OSÓB MŁODYCH W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM
ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W NAJTRUDNIEJSZEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY”*

*Projekt współfinansowany przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego*

*Projekt realizowany na podstawie umowy
zawartej z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej*

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
Oś priorytetowa: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
Działanie: 2.4. Modernizacja publicznych i niepublicznych służb zatrudnienia
oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy

Realizator projektu:

Stowarzyszenie Młodych Lubuszan

Partner:

Fundacja Eudajmonia

Kluczowi eksperci projektu:

dr Marek Białach – Ekspert ds. Rynku Pracy, socjolog
Marcin Dziółko – Ekspert ds. Rynku Pracy, socjolog, właściciel firmy badawczo-doradczej
Jadwiga Olszowska-Urban – Ekspert/Trener Partnerstwa Lokalnego
Marcin Piotrowski – Ekspert ds. Funduszy Krajowych i Europejskich
Anna Puławska-Rodzik – Ekspert ds. dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Regionalny Animator Działań na rzecz NEET:

Radosław Zywert

Redakcja:

Marek Białach
Marcin Piotrowski

Opracowanie graficzne i skład:

Adam Piotrowski

Wydawca:

Stowarzyszenie Młodych Lubuszan
ul. Szpitalna 9, 69-200 Sulęcín
e-mail: biuro@lubuszenie.org.pl <http://www.lubuszenie.org.pl>

Szczecin 2017

Publikacja bezpłatna**WYKAZ SKRÓTÓW:**

EFS	Europejski Fundusz Społeczny
IOK	Instytucja Organizująca Konkurs
IP	Instytucja Pośrednicząca
IRP	Instytucje Rynku Pracy
IZ	Instytucja Zarządzająca
KG OHP	Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy
KW OHP	Komenda Wojewódzka Ochotniczych Hufców Pracy
KOP	Komisja Oceny Projektów
LGD	Lokalna Grupa Działania
LGDS	Lokalna Grupa Działania Społecznego
MR	Ministerstwo Rozwoju
MRPIPS	Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej
NEET	not in employment, education or training, czyli osoba, która nie pracuje, nie kształci się i nie szkoli się
NGO	Organizacje pozarządowe
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
RPO	Regionalny Program Operacyjny
RPO WZ	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
1. INFORMACJE O ZAŁOŻENIACH PROJEKTU	6
2. ZAKRES I METODYKA OPRACOWANIA REKOMENDACJI	9
3. REKOMENDACJE W ZAKRESIE EFEKTYWNEGO WSPIERANIA OSÓB MŁODYCH NEET ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W NAJTRUDNIEJSZEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	12
3.1. REKOMENDACJE DLA INSTYTUCJI RYNKU PRACY W ZAKRESIE SPOSOBU DOTARCIA DO JAK NAJSZERSZEJ LICZBY OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY, W TYM Z GRUPY NEET, UWZGLĘDNIĄCEGO NAJEFEKTYWNIJSZE SPOSOBY REKRUTACJI ORAZ NAJSKUTECZNIEJSZE METODY WSPARCIA AKTYWIZACYJNEGO	12
REKOMENDACJA 3.1.1. DOSTĘPNOŚĆ PRIORYTETEM PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ REKRUTACYJNYCH I AKTYWIZACYJNYCH	12
REKOMENDACJA 3.1.2. WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU ZACHODNIOPOMORSKICH SZKÓŁ JAKO LOKALNYCH OŚRODKÓW AKTYWIZACJI, WIEDZY, EDUKACJI	22
3.2. REKOMENDACJE W ZAKRESIE WSPIERANIA OSÓB MŁODYCH PRZEZ WUP, W TYM SFORMUŁOWANIE KRYTERIÓW KONKURSOWYCH DLA KONKURSÓW OGŁASZANYCH W RAMACH OSI I PO WER.....	31
REKOMENDACJA 3.2.1. DOSTĘPNY I DOSTOSOWANY POWER W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM	31
REKOMENDACJA 3.2.2. PO WER SPECYFICZNY DLA WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO.....	38
REKOMENDACJA 3.2.3. PROJEKTY DOSTOSOWANE DO POTRZEB LOKALNYCH	42
3.3. REKOMENDACJE W ZAKRESIE WSPIERANIA OSÓB MŁODYCH PRZEZ MRPIPS ORAZ KG OHP, W TYM SFORMUŁOWANIE KRYTERIÓW KONKURSOWYCH DLA KONKURSÓW OGŁASZANYCH PRZEZ MRPIPS W RAMACH OSI I PO WER	48
REKOMENDACJA 3.3.1. PREMIOWANIE INTERWENCJI ZORIENTOWANYCH NA WSPARCIE MŁODZIEŻY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI NALEŻĄCEJ DO GRUPY OSÓB NEET	48
REKOMENDACJA 3.3.2. ZWIĘKSZENIE ELASTYCZNOŚCI W KONTEKŚCIE WZROSTU EFEKTYWNOŚCI DZIAŁAŃ OHP REALIZOWANYCH NA RZECZ NEET	61
3.4. REKOMENDACJE ZAWIERAJĄCE SPOSÓB FUNKCJONOWANIA PARTNERSTWA PO ZAKOŃCZENIU REALIZACJI PROJEKTU, CELEM ZAPEWNIENIA TRWAŁOŚĆ	66
REKOMENDACJA 3.4.1. PARTNERSKIE WARSZTATY CELEM WSPÓLNEGO WYPRACOWANIA POWIATOWYCH DZIAŁAŃ AKTYWIZUJĄCYCH I WSPIERAJĄCYCH OSOBY MŁODE NA RYNKU PRACY, W TYM GRUPY NEET W OPARCIU O LOKALNĄ DIAGNOZĘ PROBLEMÓW I ZASOBÓW.....	66
REKOMENDACJA 3.4.2. WOJEWÓDZKIE FORUM ZACHODNIOPOMORSKIEGO PARTNERSTWA NA RZECZ AKTYWIZACJI I WSPIERANIA OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY JAKO INSTRUMENT NA AKTYWNE FUNKCJONOWANIE PARTNERSTWA	74
3.5. REKOMENDACJE DODATKOWE W ZAKRESIE WŁĄCZENIA W MAINSTREAMING STRATEGICZNY, CZYLI UWZGLĘDNIENIA REKOMENDACJI W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH: STRATEGIE ROZWOJU RYNKU PRACY, STRATEGIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, STRATEGIE EDUKACYJNE, REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA ITP.....	81
REKOMENDACJA 3.5.1. REKOMENDACJE W STRATEGII RYNKU PRACY.....	81
REKOMENDACJA 3.5.2 REKOMENDACJE W STRATEGIACH LOKALNYCH: STRATEGIACH ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, LOKALNYCH PROGRAMACH REWITALIZACJI.....	86
3.5. INSTYTUCJE WCHODZĄCE W SKŁAD PARTNERSTWA ORAZ UCZESTNICZĄCE W DZIAŁANIACH PROJEKTU ORAZ W PROCESIE OPRACOWYWANIA REKOMENDACJI I KONSULTACJI	91
3.6. POROZUMIENIE W SPRAWIE POWOŁANIA ZACHODNIOPOMORSKIEGO PARTNERSTWA WSPIERANIA OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY	106

Wprowadzenie

Przeciwdziałanie zjawisku NEET jest nadal jednym z aktualnych i ważnych wyzwań dla systemu edukacji, rynku pracy oraz dla całej polityki społecznej.

Wyzwaniem dla Europy, Polski, a także województwa zachodniopomorskiego jest wysoki poziom bezrobocia ludzi młodych. Aby poprawić tę sytuację należy podjąć działania, które mają charakter synergiczny. Istotną rolę mają w tym względzie partnerstwa.

Inicjując powstanie Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy, obejmujące reprezentatywnie wszystkie kategorie podmiotów istotnych dla zwiększenia efektywności działań wobec NEET w województwie, staraliśmy się znaleźć odpowiedź na pytanie jak może poprawić się oferta i efektywność usług aktywizacyjnych skierowanych do ludzi młodych?

Oddajemy w Państwa ręce zestaw rekomendacji przygotowanych w ramach projektu „Rekomendacje i partnerstwo dla zwiększenia zakresu i trafności aktywizacji zawodowej osób młodych w województwie zachodniopomorskim znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy”.

W trakcie przeprowadzonych spotkań asocjacyjnych w powiatach, badań empirycznych oraz prac nad rekomendacjami wskazanymi zostało wiele kwestii problemowych związanych z aktywizacją osób młodych. Znaczna część z nich została uznana za ważne, istotne i jest ujęta w formie rekomendacji. Pozostałe z nich przedstawiamy jako postulaty, inspirację i podstawę do ewentualnych dalszych prac i rozwijania przez Partnerstwo.

Żywimy nadzieję, że rekomendacje przyczynią się do urzeczywistnienia wielu inicjatyw i przedsięwzięć zwiększających zakres i trafność oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim.

Adam Piotrowski

Prezes Stowarzyszenia Młodych Lubuszan

1. Informacje o założeniach projektu

Zestaw rekomendacji jest efektem projektu „Rekomendacje i partnerstwo dla zwiększenia zakresu i trafności aktywizacji zawodowej osób młodych w województwie zachodniopomorskim znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy”, którego celem głównym jest „Zwiększenie zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim na podstawie 1 powołanego partnerstwa, 1 wypracowanego zestawu rekomendacji wykorzystanych przez instytucje rynku pracy przy udzielaniu wsparcia”. Okres realizacji: 01.01.2017 – 30.06.2017.

Projekt został złożony w odpowiedzi na konkurs: „Zwiększenie zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020ER Osi Priorytetowej II – Efektywne Polityki Publiczne dla Rynku Pracy, Gospodarki i Edukacji, Działania 2.4 – Modernizacja publicznych i prywatnych służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy.

Powyższy konkurs został ogłoszony przez Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

W projekcie zostało utworzone Zachodniopomorskie Partnerstwo Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy.

Grupą docelową w projekcie były instytucje rynku pracy z województwa zachodniopomorskiego (publiczne służby zatrudnienia, OHP, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego) – podmioty, do których kierowane są rekomendacje wypracowane przez powołane w projekcie Zachodniopomorskie Partnerstwo Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy.

Dodatkowo: inne podmioty wspierające działania IRP: m.in. gminne centra informacji, akademickie biura karier, szkolne ośrodki kariery, organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką rynku pracy oraz WUP, ROPS, PCPR, OPS, organizacje pracodawców, uczelnie, szkoły ponadgimnazjalne, szkoły zawodowe, Powiatowe Rady Rynku Pracy, Wojewódzka Rada

Rynku Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, Lokalne Grupy Działania, NGO, pracodawcy i ich organizacje; Jednostki Samorządu Terytorialnego: gminy, powiaty, województwo.

Realizacja projektu i osiągnięcie zaplanowanych rezultatów przyczyniła się do osiągnięcia celu PO WER, przez powołane partnerstwo instytucji i podmiotów rynku pracy w województwie zachodniopomorskim, dzięki wypracowaniu pierwszego zestawu rekomendacji wykorzystanych przez instytucje rynku pracy poprawi się oferta, efektywność usług aktywizacyjnych skierowanych do ludzi młodych. Partnerstwo obejmuje reprezentatywnie wszystkie kategorie podmiotów istotnych dla zwiększenia efektywności działań wobec NEET w regionie.

Zdobyta w wyniku badań i rekomendacji WIEDZA przyczyni się bezpośrednio do zwiększenia efektywności, zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec NEET w województwie zachodniopomorskim.

Zaproponowana METODYKA badań, analiz, Partnerstwa oraz Rekomendacji umożliwi IRP efektywniejsze działanie wobec NEET. Działania diagnostyczno-analityczne opierają się na analizie desk research oraz badaniach pierwotnych empirycznych. Została zastosowana triangulacja: źródeł, metod, respondentów.

Badania i analizy miały charakter JAKOŚCIOWY.

W projekcie określono pytania badawcze (dotyczące specyfiki województwa zachodniopomorskiego) jako podstawa dla sformułowania rekomendacji oraz tematyki desk research, FGI i IDI:

1. Jakie są potencjały, zasoby i potrzeby osób młodych NEET nie zarejestrowanych w PUP, osób aktywizowanych?
2. Jakie są potrzeby i możliwości lokalnego rynku pracy i pracodawców w odniesieniu do możliwości aktywizowania NEET?
3. Które sposoby dotarcia do osób młodych NEET nie zarejestrowanych w PUP są/będą najbardziej skuteczne?
4. Jaki powinien być najefektywniejszy zakres kompleksowego i zindywidualizowanego wsparcia NEET?
5. Jaki jest poziom potencjału instytucji do aktywizacji NEET?

6. Jakie są lub powinny być najbardziej efektywne i miarodajne kierunki i obszary wsparcia młodzieży NEET?
7. Jakie są i jakie powinny być możliwe propozycje kryteriów wyboru projektów odzwierciedlających potrzeby pracodawców i potencjały osób aktywizowanych?
8. Jaki jest potencjał działań wczesnej interwencji socjalnej wobec NEET dla ich aktywizacji?
9. Jakie są możliwości wykorzystania produktów finalnych projektów innowacyjnych testujących i które z nich można wykorzystać w największy stopniu?

Patronat instytucjonalno-merytoryczny nad realizacją projektu objął Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie.

Zadania zrealizowane w projekcie:

- Zadanie 1 - Działania związane z zawiązaniem - Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy - powołanego na rzecz wypracowania rekomendacji.
- Zadanie 2 - Działania związane z diagnozą i analizą potrzeb i potencjałów osób młodych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, uwzględniająca specyfikę danego regionu oraz potrzeby i możliwości lokalnych pracodawców.
- Zadanie 3 - Działania związane z opracowaniem wstępnej wersji REKOMENDACJI Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy.
- Zadanie 4 - Działania związane z opracowaniem końcowej wersji REKOMENDACJI Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy.
- Zadanie 5 - Działania związane z przekazaniem REKOMENDACJI Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy do IRP w województwie zachodniopomorskim.

W wyniku realizacji projektu powstał produkt:

ZESTAW REKOMENDACJI w zakresie efektywnego wspierania osób młodych NEET znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim.

2. Zakres i metodyka opracowania rekomendacji

Regulamin konkursu przewidywał opracowanie zestawu rekomendacji zgodnie z określonym standardem.

Partnerstwo wypracowało zestaw rekomendacji, które charakteryzują się następującymi atrybutami:

- ✓ Będą wykorzystane przez instytucje rynku pracy przy udzielaniu wsparcia osobom młodym znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie.
- ✓ Są użyteczne i skuteczne, tj. pozwalają na takie zaplanowanie wsparcia, które w sposób najbardziej efektywny pozwoli z jednej strony dotrzeć do młodzieży, a z drugiej udzielić jej właściwej, ukierunkowanej pomocy. Rekomendacje definiują i priorytetyzują działania, które należy podjąć w celu wspierania osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie.
- ✓ Są miarodajne i kompleksowe, ponieważ uwzględniają kilka perspektyw np.: perspektywę IRP, regionalnych instytucji zajmujących się młodzieżą czy perspektywę pracodawców.
- ✓ Odnoszą się do specyfiki danego regionu, biorą pod uwagę uwarunkowania i możliwości związane z chłonnością regionalnych rynków pracy, a także realne potrzeby i problemy regionalnych/lokalnych rynków pracy.
- ✓ Są operacyjne, zgodne z kryteriami SMART, tj. są szczegółowo i jednoznacznie określone, dotyczą konkretnych problemów, wskazują priorytety, kolejność działań i ryzyko, są sformułowane w sposób pozwalający na ustalenie wskaźnika/wskaźników pomiaru ich efektów, są także określone z uwzględnieniem otoczenia społecznego, tj. w szczególności potrzeb, oczekiwań i możliwości osób młodych oraz możliwości lokalnych rynków pracy, a także są realistyczne, tj. możliwe do zastosowania.
- ✓ Posiadają określone, skwantyfikowane wskaźniki (jakościowe oraz ilościowe), co umożliwia jednoznaczną ocenę, czy dana rekomendacja zostanie wdrożona i w jakim stopniu.
- ✓ Dotyczą co najmniej powiatu, a w uzasadnionych przypadkach również gminy. Uwzględniają specyfikę danego regionu, w tym sytuację społeczno gospodarczą.
- ✓ Wskazują konkretne rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży na lokalnym rynku pracy.
- ✓ Odpowiadają na źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym/lokalnym.

- ✓ Każda rekomendacja dotyczy konkretnie wskazanego zagadnienia, a do każdej rekomendacji zostały zaproponowane jedno lub więcej konkretnych działań.
- ✓ Zostały opracowane przez Partnerstwo z udziałem szerokiego spektrum przedstawicieli instytucji rynku pracy.
- ✓ Bazują na analizie i diagnozie sytuacji osób młodych w województwie oraz analizie potencjału lokalnych rynków oraz pracodawców.
- ✓ Zostaną wykorzystane zarówno przez instytucje centralne przy konkursach centralnych, jak i instytucje regionalne przy wspieraniu osób młodych na poziomie regionalnym, w celu lepszego dopasowania zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.
- ✓ Wskazują najbardziej skuteczne metody dotarcia do ww. osób młodych oraz najbardziej efektywne i miarodajne kierunki i obszary wsparcia młodzieży. Uwzględniają one kilka perspektyw: perspektywę instytucji rynku pracy, regionalnych instytucji zajmujących się młodzieżą oraz perspektywę pracodawców.

Partnerstwo przy opracowaniu rekomendacji wzięło pod uwagę:

- zapisy realizowanych programów (np. Plan realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce), strategii (w szczególności strategii regionalnych: np. regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji, regionalnych strategii rozwoju, regionalnych strategii innowacji, a także krajowych np. Strategia Europa 2020),
- działania współfinansowane z innych Działań PO WER oraz innych programów operacyjnych,
- dostępne analizy, raporty dotyczące danego województwa - w zakresie wsparcia osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy,
- opracowania zawierające ocenę trafności i skuteczności dotychczas zrealizowanej pomocy dla ww. osób,
- wnioski z działań podejmowanych przez WUP ze środków Funduszu Pracy na przygotowanie organizacji,
- konkursów regionalnych mających na celu pobudzenie aktywności młodzieży na rynku pracy zgodnie z planem realizacji Gwarancji dla młodzieży.

Na zestaw rekomendacji składają się:

Rekomendacje obligatoryjne

1. Rekomendacje dla instytucji rynku pracy w zakresie sposobu dotarcia do jak największej liczby osób młodych na rynku pracy, w tym z grupy NEET, uwzględniającego najefektywniejsze sposoby rekrutacji oraz najskuteczniejsze metody wsparcia aktywizacyjnego.
2. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez WUP, w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych w ramach Osi I PO WER.
3. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez MRPiPS oraz KG OHP, w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych przez MRPiPS w ramach Osi I PO WER.
4. Rekomendacje zawierające sposób funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu, celem zapewnienia trwałość.

Rekomendacje dodatkowe/szczegółowe

5. DODATKOWO: Rekomendacje dodatkowe w zakresie włączenia w mainstreaming strategiczny, czyli uwzględnienia rekomendacji w dokumentach strategicznych: strategii rozwoju rynku pracy, strategii rozwiązywania problemów społecznych, strategii edukacyjne, Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia itp.

3. Rekomendacje w zakresie efektywnego wspierania osób młodych NEET znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim

3.1. Rekomendacje dla instytucji rynku pracy w zakresie sposobu dotarcia do jak najszerzej liczby osób młodych na rynku pracy, w tym z grupy NEET, uwzględniającego najefektywniejsze sposoby rekrutacji oraz najskuteczniejsze metody wsparcia aktywizacyjnego

Rekomendacja 3.1.1.

Dostępność priorytetem podejmowanych działań rekrutacyjnych i aktywizacyjnych

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	1.1
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	1. Rekomendacje dla instytucji rynku pracy w zakresie sposobu dotarcia do jak najszerzej liczby osób młodych na rynku pracy, w tym z grupy NEET, uwzględniającego najefektywniejsze sposoby rekrutacji oraz najskuteczniejsze metody wsparcia aktywizacyjnego.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Dostępność priorytetem podejmowanych działań rekrutacyjnych i aktywizacyjnych</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzi	Przeprowadzone spotkania asocjacyjne oraz wykonane analizy i badania wskazały na konieczność dostrzeżenia wyjątkowo trudnej sytuacji na rynku pracy osób młodych z niepełnosprawnościami należących do grupy osób NEET. W wyniku tego partnerstwo zaproponowało dedykowane dla województwa zachodniopomorskiego sposoby działania w zakresie pozyskania tej grupy do podejmowanych interwencji aktywizacyjnych oraz możliwie najskuteczniejszego wsparcia w jej przygotowaniu do aktywności zawodowej.

✓ Rozwiązanie 1:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Otwarcie rekrutacji na młodzież z niepełnosprawnościami należącą do grupy osób NEET.

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Podjęcie koniecznych kroków umożliwiających dotarcie z informacją o podejmowanych działaniach aktywizacyjnych do młodzieży z niepełnosprawnościami należącej do grupy osób NEET.

Działania rekrutacyjne koniecznie uwzględniać powinny specyficzne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, umożliwiać im udział w procesie rekrutacji na równi z innymi.

Rekomendacja skierowana zarówno do publicznych jak i niepublicznych instytucji rynku pracy.

Uzasadnienie:

Podmioty partnerstwa i ich przedstawiciele są zgodne, co do tego, że osoba młoda z niepełnosprawnościami znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Doświadcza wielorakich barier związanych z m.in. z następstwami funkcjonalnymi posiadanej niepełnosprawności, ale także z lukami w systemie wsparcia dedykowanego tej grupie. Po zakończeniu edukacji młode osoby z niepełnosprawnością są szczególnie narażone na wykluczenie, gdyż rzeczywistość aktywizacyjna sporadycznie dostosowana jest do ich potrzeb i możliwości. Brakuje na rynku oferty dostępnych szkoleń, kursów. Szkoły zawodowe, policealne a także uczelnie wyższe sporadycznie dostosowują swoją ofertę do potrzeb młodych osób z niepełnosprawnością. Brakuje dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością miejsc pracy. Brakuje pracodawców chcących dostrzec i otworzyć się na ten problem. Ze względu na brak dostępnej oferty edukacyjnej i aktywizacyjnej młode osoby z niepełnosprawnością po zakończeniu edukacji formalnej niejako automatycznie stają się osobami NEET. Wycofując się z aktywności na tak wczesnym etapie rozwoju stają się szczególnie narażone na wykluczenie i utrwalenie postaw biernych, które w dalszym etapie życia znacznie trudniej jest korygować.

Dlatego tak ważne jest by w podejmowanych interwencjach na rzecz osób NEET dostrzegać szczególną sytuację i wiążące się z nią szczególne potrzeby młodzieży z niepełnosprawnością. Otwarcie się na tę grupę docelową jest szczególnie istotne ze względu na wielorakość

doświadczanych przez nią barier. Podjęte inicjatywy aktywizacyjne pozwolą uniknąć trwałego wyobcowania z życia społecznego i zawodowego a także optymalnie ukierunkować ścieżkę rozwoju młodych osób z niepełnosprawnościami.

Ze względu na swój charakter rozwiązanie jest dedykowane zarówno publicznym jak i niepublicznym instytucjom rynku pracy, zwłaszcza realizującym projekty współfinansowane z EFS, w tym zwłaszcza takim instytucjom jak:

- powiatowe urzędy pracy;
- ochotnicze hufce pracy;
- agencje zatrudnienia;
- instytucje szkoleniowe;
- instytucje dialogu społecznego;
- instytucje partnerstwa lokalnego;
- związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych,
- organizacje pracodawców,
- organizacje bezrobotnych,
- organizacje pozarządowe, które mają wśród zadań statutowych realizację zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Uzasadnienie adresatów:

Wszystkie wskazane powyżej instytucje w ramach prowadzonej działalności podejmują zadania w obszarze rynku pracy i promocji zatrudnienia, w tym działania projektowe finansowane ze środków EFS. Niejednokrotnie jednak podchodzą do realizacji przedsięwzięć w sposób schematyczny, uwzględniając jako adresatów działań głównie młode osoby pełnosprawne. Przejawia się to między innymi w braku dostosowanych do potrzeby osób z niepełnosprawnością form oraz narzędzi promocji i rekrutacji. Ograniczenia te wynikają zapewne z chęci ponoszenia jak najmniejszych kosztów na wstępnych etapach projektu, które finansowane są ze środków pośrednich. Przyczyną jest także brak wiedzy na temat dostępnej komunikacji i umiejętności jej zastosowania oraz brak świadomości korzyści jakie wynikać mogą dla realizatorów z otwarcia się na grupę młodych osób z niepełnosprawnościami.

Wymiana i skolekcjonowanie doświadczeń podmiotów partnerstwa w tym zakresie pozwoliły wygenerować propozycje rekomendacji w tym zakresie.

Działania w ramach rekomendacji:

- ✓ Opracowanie planu dotarcia z informacją o podejmowanych działaniach aktywizacyjnych do możliwie szerokiego grona młodych osób z niepełnosprawnościami należących do grupy NEET lub znajdujących się grupie ryzyka (osoby z niepełnosprawnością kończące ostatnie etapy edukacji formalnej).
- ✓ Opracowanie dostępnej kampanii informacyjnej stwarzającej szanse jej odbioru także przez osoby z niepełnosprawnością (m.in. stworzenie informacji o projekcie także w języku łatwym, w języku migowym, w Brailu, używanie barwa kontrastowych we wszelkich przygotowywanych materiałach informacyjnych).
- ✓ Wykorzystywanie jako narzędzia informacji i komunikacji dostępnej strony internetowej, tj. opracowanej według standardu WCAG.2.0.
- ✓ Stworzenie narzędzi rekrutacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (dokumenty informujące o projekcie także w wersji łatwej do czytania, w formie informacji filmowej w języku migowym, w Brailu).
- ✓ Przygotowanie kadry rekrutacyjnej do poprawnego kontaktu z osobami z niepełnosprawnością (przeszkolenie z zasad savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami, zapewnienie rekrutera komunikującego się alternatywnymi metodami komunikacji).
- ✓ Stała współpraca lokalnych publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy w celu zwiększenia udziału młodych osób z niepełnosprawnościami w podejmowanych działaniach aktywizacyjnych na rzecz osób NEET.
- ✓ Zainteresowanie lokalnych mediów kwestią dostępności i jej znaczenia dla poprawy sytuacji młodzieży z niepełnosprawnością na lokalnym rynku pracy (m.in. prezentowanie dobrych praktyk w zakresie dostępności; prezentowanie młodych osób z niepełnosprawnością, „wyciągniętych” z grupy ryzyka, które osiągnęły sukces aktywizacyjny w obszarze społecznym i zawodowym).

✓ Rozwiązanie 2:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Oferta działań aktywizacyjnych „szyta na miarę” potrzeb młodzieży z niepełnosprawnościami należącymi do grupy osób NEET

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Skupienie uwagi na opracowaniu oferty działań wspierających adekwatnej do specyficznych potrzeb i możliwości młodych osób z niepełnosprawnością z grupy NEET jest podstawowym gwarantem efektywności interwencji aktywizacyjnej oraz trwałości jej efektów (źródło: analizy i badania własne w projekcie oraz spotkania asocjacyjne).

Rozwiązanie przewiduje wykorzystanie istniejących oraz rekomendowanie tworzenia nowych metod i narzędzi wsparcia aktywizacyjnego osób z niepełnosprawnościami. Podstawą rozwiązania jest zrozumienie złożoności sytuacji tej grupy i barier wynikających z samej niepełnosprawności, barier tkwiących w nich samych oraz przede wszystkim barier wynikających z niedostosowania środowiska życia do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnościami.

Możliwe do zastosowania narzędzia pozyskane mogą być m.in. z bazy innowacji opracowanych i przetestowanych w poprzedniej perspektywie finansowej funduszy europejskich oraz w ramach działań przedakcesyjnych. Wyszukiwarka projektów i produktów dostępna jest na stronie Krajowej Instytucji Wspomagającej/KIW (www.kiw-pokl.org.pl) i umożliwia zapoznanie się z szeregiem innowacyjnych rozwiązań dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami. Przykładem takich dedykowanych tej grupie działań aktywizacyjnych jest Model Trener Aktywności. Opiera się on na zindywidualizowanym i procesowym wsparciu osób z niepełnosprawnościami, które doświadczają szczególnie trudnej sytuacji (niesamodzielność, wyobcowanie, niski status społeczno-ekonomiczny, wykształcenie nieadekwatne do potrzeb aktualnego rynku pracy, brak kwalifikacji i gotowości do zatrudnienia). W modelu kluczową rolę odgrywa relacja wspierająca wynikająca ze współpracy osoby z niepełnosprawnością z trenerem aktywności, bazująca na wytyczeniu indywidualnych celów aktywizacyjnych oraz pokonywaniu barier w ich osiągnięciu. Relacja ta jest w każdym przypadku unikatowa, bazując na potencjale osoby z niepełnosprawnością, jej możliwościach i aspiracjach. Długofalowość oferowanego w modelu wsparcia aktywizacyjnego ma kluczowe

znaczenie dla skuteczności podejmowanych w ramach interwencji działań oraz przekłada się na ich trwałość, a co za tym idzie realny wpływ na poprawę sytuacji życiowej.

Zastosowanie narzędzia wsparcia uwzględniającego szczególną sytuację społeczną i zawodową młodych osób z niepełnosprawnościami, jak przykładowy wskazany powyżej model, realnie otwiera przestrzeń działań na grupę, która aktywizowana jest nadal jedynie w stopniu marginalnym i zbieżne jest z wymogami dostępności wynikającymi wprost z dyrektyw unijnych.

Uzasadnienie:

Obserwowalne zjawisko niedostosowania osób młodych do realiów życia społecznego i zawodowego w szczególnym stopniu dotyka młodzież z niepełnosprawnościami, która doświadcza liczniejszych i często bardziej złożonych barier niż ich pełnosprawni rówieśnicy. Następstwa funkcjonalne niepełnosprawności to tylko jeden z aspektów, z którymi muszą się zmierzyć na drodze do samodzielnego i aktywnego życia. Dostępna dla osób z niepełnosprawnościami oferta kształcenia formalnego jest znacznie bardziej ograniczona, utrudniony jest dostęp do wszelkich usług edukacyjnych, kulturalnych, aktywizacyjnych. Następstwem czego stanowią oni grupę szczególnie narażoną na wykluczenie i bierność w obszarze życia społecznego i zawodowego. Stawia to grupę młodych osób z niepełnosprawnościami, znajdujących się grupie młodzieży NEET, w szczególnie trudnej sytuacji i wymusza skupienie uwagi na opracowaniu wsparcia odpowiadającego na zdiagnozowane problemy i umożliwiającego realną zmianę sytuacji i poprawę warunków życia.

Rozwiązanie dedykowane jest wszystkim podmiotom realizującym działania na rzecz osób młodych w obszarze włączenia młodzieży NEET we współczesny rynek pracy (adresaci oraz uzasadnienie ich wyboru jak w Rozwiązaniu 1).

Działania w ramach rekomendacji:

- ✓ Identyfikacja na poziomie lokalnym (powiatowym lub gminnym) sytuacji młodych osób z niepełnosprawnościami (w tym: liczebność grupy, poziom funkcjonowania, dostępne formy edukacji i aktywizacji, podmioty wspierające, realia zatrudnieniowe – otwartość lokalnego rynku pracy na potrzeby osób z niepełnosprawnościami, gotowość do ich zatrudnienia).
- ✓ Stworzenie przy współpracy z młodymi osobami z niepełnosprawnościami (zasada empowerment) oraz innymi interesariuszami działań na rzecz wsparcia aktywizacyjnego

	<p>młodzieży NEET lokalnego planu działania na rzecz młodzieży z niepełnosprawnością z grupy osób NEET.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uwzględnienie we wszystkich planowanych inicjatywach interwencyjnych/projektach rozwiązań innowacyjnych z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnością (t.j. prezentowany model Trener Aktywności, bądź inne narzędzia adekwatne do zdiagnozowanej lokalnie sytuacji młodych osób z niepełnosprawnościami), których zastosowanie wpłynie pozytywnie na dostępność oferty działań oraz jej efektywność. ✓ Weryfikacja adekwatności zastosowanej metody/narzędzia do potrzeb młodzieży z niepełnosprawnością znajdującej się wśród osób z grupy NEET oraz gotowość ich dalszego udoskonalania i modyfikacji w celu optymalizacji efektu aktywizacyjnego.
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Problem:</p> <p>W działaniach asocjacyjnych oraz w badaniach wskazywano, iż spośród grupy osób NEET w szczególnej trudnej sytuacji znajdują się młode osoby z niepełnosprawnościami, które doświadczają wielokrotnego wykluczenia z powodu następstw posiadanych niepełnosprawności oraz spiętrzenia się barier powstałych w ramach ich interakcji ze środowiskiem (bariery infrastrukturalne, komunikacyjne, edukacyjne, zawodowe).</p> <p>Brakuje dostępnej, dopasowanej do potrzeb i możliwości młodych osób z niepełnosprawnościami oferty działań aktywizacyjnych, która wypełniła by lukę w systemie wsparcia, w którą wpadają osoby z niepełnosprawnościami po zakończeniu edukacji formalnej (która także niejednokrotnie daleka jest od oczekiwań uczniów z niepełnosprawnościami).</p> <p>Konieczne jest zwrócenie uwagi na szczególną sytuację młodych osób z niepełnosprawnościami. Opracowywanie oferty wsparcia tej grupy poprzedzać powinna rzetelna diagnoza lokalna sytuacji młodzieży z niepełnosprawnościami. Niezbędne jest także włączanie odbiorców wsparcia w proces jego konstruowania oraz zastosowanie dedykowanych narzędzi działań aktywizacyjnych (w tym rozwiązań innowacyjnych rekomendowanych przez KIW).</p>

	<p>Źródłem wejścia młodych osób z niepełnosprawnościami w grupę NEET jest fakt, że po zakończeniu danego poziomu edukacji formalnej narażeni są na lukę w systemie wsparcia, która prowokuje „wypadnięcie” z systemu kształcenia ale także niejednokrotnie staje się przyczyną faktycznego wyobcowania społecznego i braku szans na podjęcie ról życiowych (w tym zawodowych).</p> <p>W zbyt małym stopniu oferta działań na rzecz osób młodych dociera do młodzieży z niepełnosprawnościami; zbyt rzadko dopasowana jest do jej potrzeb i oczekiwań.</p> <p>Jedną z podstawowych przyczyn zjawiska jest niedostrzeżenie skali problemu przez publiczne i niepubliczne instytucje pomocy i integracji społecznej oraz instytucje rynku pracy a także brak gotowości do świadczenia zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia, adekwatnego do sytuacji jego odbiorców.</p> <p>Standardowe, najczęściej stosowane formy działań interwencyjnych, które charakteryzują się incydentalnością, krótkofalowością i brakiem indywidualizacji nie umożliwiają przełamania barier dostępności, które są pierwotną przyczyną braku aktywności młodych osób z niepełnosprawnością znajdujących się w grupie osób NEET.</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Celem rekomendacji jest zwiększenie udziału w ofercie działań aktywizacyjnych młodzieży z niepełnosprawnościami znajdującej się w grupie osób NEET, a także optymalizacja efektu aktywizacyjnego poprzez zastosowanie dedykowanych tej grupie form wsparcia.</p> <p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Otwarcie działań aktywizacyjnych na młodzież z niepełnosprawnością znajdującą się w grupie osób NEET. ➤ Dobór metod i narzędzi wsparcia adekwatnych do zdiagnozowanych ogólnych i wynikających ze specyfiki środowiska lokalnego potrzeb młodych osób z niepełnosprawnościami. ➤ Wykorzystanie potencjału istniejących rozwiązań innowacyjnych dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami oraz otwartość na poszukiwanie i konstruowanie nowych form wsparcia aktywizacyjnego młodzieży z niepełnosprawnościami znajdujące się w grupie osób NEET.
<p>Działania wspólne dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p>	<p>Działania wspólne dla wszystkich rozwiązań w ramach rekomendacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązanie stałej współpracy pomiędzy lokalnymi interesariuszami działań włączających młodzież NEET w rynek pracy na rzecz zwiększenia udziału w podejmowanych

	<p>działaniach interwencyjnych młodych osób z niepełnosprawnościami.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Opracowanie lokalnych planów działania na rzecz dostępności oferty usług edukacyjnych, szkoleniowych, aktywizacyjnych dla młodych osób z niepełnosprawnościami w oparciu o diagnozę sytuacji tej grupy w środowisku lokalnym. 3. Upowszechnienie wytycznych w zakresie tworzenia dostępnej informacji pośród publicznych i niepublicznych instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy umożliwiające zapoznanie się z ofertą działań aktywizacyjnych przez szerokie grono odbiorców z niepełnosprawnościami. 4. Poprawa stosowanych przez w/w instytucje standardów wsparcia młodzieży z niepełnosprawnościami znajdującej się w grupie NEET poprzez wzrost zastosowania dedykowanych tej grupie metod i narzędzi wsparcia aktywizacyjnego (w tym innowacyjnych).
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Niechęć realizatorów wsparcia do zastosowania narzędzi informacji i komunikacji dostępnych dla młodzieży z niepełnosprawnościami spowodowana brakiem wiedzy o ich koniecznym zakresie i możliwościach realizacji.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Opracowanie i upowszechnienie przez Partnerstwo podstawowych zasad opracowywania dostępnej informacji i promocji. Stworzenie bazy wiedzy i jej prezentowanie za pośrednictwem strony www lidera Partnerstwa.</p> <p>Ryzyko 2:</p> <p>Bariery ze strony realizatorów wsparcia związane z niechęcią do ponoszenia dodatkowych kosztów wynikających z wprowadzenia dostępnych form informacji i promocji.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>otwarcia się na młodzież z niepełnosprawnościami dla osiągnięcia oczekiwanych efektów podejmowanych interwencji na poziomie lokalnym i regionalnym.</p> <p>Ryzyko 3:</p> <p>Brak gotowości pośród realizatorów działań na rzecz NEET do poszerzania oferty o formy wsparcia dedykowane osobom z niepełnosprawnością.</p>

	<p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Wskazanie i upowszechnianie za pośrednictwem przedstawicieli Partnerstwa potencjalnym realizatorom działań aktywizacyjnych na rzecz osób z grupy NEET szczególnego znaczenia indywidualizacji wsparcia jak i dopasowania działań do potrzeb i oczekiwań młodzieży z niepełnosprawnościami dla umożliwienia efektywnego włączenia tej grupy w działania interwencyjne.</p>
<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2020 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Wykreowanie standardu działań interwencyjnych otwartych na młode osoby z niepełnosprawnościami należące do grupy NEET, lub grupy ryzyka. Zwiększenie ilości młodych osób z niepełnosprawnościami wśród odbiorców wsparcia aktywizacyjnego. Poprawa efektywności podejmowanych działań aktywizacyjnych poprzez zapewnienie dedykowanych form wsparcia, co przyczyni się do sukcesu interwencji i utrzymania jego trwałości. Konsekwencją wdrożenia rekomendacji będzie realna poprawa realiów aktywizacyjnych młodych osób z niepełnosprawnością, zwiększenie ich szans na osiągnięcie samodzielności życiowej oraz gotowości wypełnianie</p>
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p> <p>Komenda Główna OHP oraz ośrodki OHP wojewódzkie</p> <p>Media lokalne</p> <p>Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> publiczne służby zatrudnienia; Ochotnicze Hufce Pracy; agencje zatrudnienia; instytucje szkoleniowe; instytucje dialogu społecznego; instytucje partnerstwa lokalnego.
<p>Wskaźniki</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty) 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba interwencji/projektów dedykowanych młodzieży NEET uwzględniających konieczność zastosowania dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami informacji i promocji oraz dedykowanych form wsparcia aktywizacyjnego.</p>

<p>✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty)</p>	<p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 1</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Liczba młodych osób z niepełnosprawnościami należącymi do grupy osób NEET, które skorzystały ze wsparcia w ramach interwencji uwzględniającej dostępną informację i promocję oraz dedykowane formy wsparcia aktywizacyjnego.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 100</p>
---	---

Rekomendacja 3.1.2.

Wykorzystanie potencjału zachodniopomorskich szkół jako lokalnych ośrodków aktywizacji, wiedzy, edukacji

Element rekomendacji	OPIS
<p>Numer rekomendacji</p>	<p>1.2</p>
<p>Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)</p>	<p>1. Rekomendacje dla instytucji rynku pracy w zakresie sposobu dotarcia do jak najszerzej liczby osób młodych na rynku pracy, w tym z grupy NEET, uwzględniającego najefektywniejsze sposoby rekrutacji oraz najskuteczniejsze metody wsparcia aktywizacyjnego.</p>
<p>Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka</p>	<p><i>Wykorzystanie potencjału zachodniopomorskich szkół, jako lokalnych ośrodków aktywizacji, wiedzy, edukacji</i></p>
<p>Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży</p>	<p>Przeprowadzone spotkania asocjacyjne oraz wykonane analizy i badania wskazały na uwarunkowania województwa zachodniopomorskiego w zakresie procesu dotarcia do osób młodych i ich rekrutacji. W wyniku tego partnerstwo zaproponowało specyficzne dla województwa</p>

zachodniopomorskiego sposoby dotarcia oraz rekrutacji, które są najefektywniejsze.

✓ Rozwiązanie 1:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Zaangażowanie szkół przez instytucje rynku pracy do efektywnej rekrutacji osób NEET

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Szkoły są kluczową kategorią podmiotów, z którymi osoby młode miały nawiązaną relację społeczną i edukacyjną. Informacje o możliwościach aktywizacji zawodowej oraz wstępna rekrutacja do projektu przed rozpoczęciem jego realizacji – przeprowadzona w szkołach ponadgimnazjalnych w ostatnich klasach.

W procesie rekrutacji oraz aktywizacji osób młodych NEET należy wykorzystać potencjał szkół, jako lokalnych ośrodków aktywizacji, wiedzy, edukacji. Szkoły są instytucją, w której osoba młoda względnie szybko może nabyć lub rozwinąć, zwłaszcza kompetencje kluczowe, niezbędne na rynku pracy.

Rozwiązanie polega na zaangażowaniu szkół przez instytucje rynku pracy na postawie współpracy do pozyskiwania osób młodych do procesu kształcenia ustawicznego, a także do projektów aktywizacyjnych.

Rekomendacja skierowana głównie do niepublicznych instytucji rynku pracy.

Uzasadnienie:

Jednym z nielicznych podmiotów, które osoba młoda, w tym NEET rozpoznaje i ma na jego temat wiedzę jest szkoła, nie tylko ta do której sam bezpośrednio uczęszczał lub aktualnie uczęszcza, ale również szkoła, do której uczęszczały osoby z otoczenia. Podmioty partnerstwa i ich przedstawiciele, a zwłaszcza niepubliczne instytucje rynku pracy są zgodne, co do tego, że osoba młoda po zakończeniu danego poziomu edukacji trafia w „próżnię systemową”. Ze względu na brak „wstępnej oferty aktywizacyjnej” jeszcze na poziomie uczestnictwa w edukacji formalnej osoba staje się osobą NEET. Osobom młodym brakuje świadomości

potencjału instytucji rynku pracy i później zaufania do instytucji zewnętrznych i z tego powodu, że najlepiej znają instytucje edukacyjne, w których funkcjonowali kilka lat.

Dlatego też kluczowe są działania podjęte na etapie edukacji w myśl zasady: im wcześniej, tym skuteczniej. Działania podjęte bez kontekstu projektów będą procentować przyszłymi kontaktami i relacjami w realizacji przedsięwzięć w latach kolejnych.

✓ Rozwiązanie 2:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Szkoła jako lokalny ośrodek aktywizacji, wiedzy, edukacji osób młodych, w tym NEET

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Rozwiązanie polega na zaangażowaniu szkół do kreowania usługi edukacyjnej dla osób młodych, w tym NEET i pozyskiwaniu tych osób do procesu kształcenia ustawicznego, a także do projektów aktywizacyjnych.

Szkoła jest instytucją, która może rozwijać kompetencje kluczowe istotne na rynku pracy u osób NEET na podstawie dodatkowej usługi edukacyjnej.

Rozwiązanie opiera się na partnerskim podejściu do współpracy podmiotów środowiska lokalnego przy koordynacji instytucji rynku pracy.

W środowisku lokalnym szkoła jest jedną z instytucji posiadających największy potencjał do pełnienia roli lokalnego centrum organizowania i animowania pozaformalnej edukacji osób młodych, w tym NEET.

Zatem szkoły są instytucjami, które mogą zaoferować osobom młodym najsukuteczniejsze metody wsparcia aktywizacyjnego, zwłaszcza edukacyjnego.

Szkoły dysponują ogromnym potencjałem zasobów ludzkich, merytorycznych, technicznych, instytucjonalnych do pełnienia

aktywnej funkcji wobec osób młodych zagrożonych dezaktywizacją społeczną i zawodową.

Szkoły każdego poziomu edukacji mają możliwości, aby aktywizować osoby młode biernie edukacyjnie (szczególnie z grup zagrożonych wykluczeniem) oraz utrzymywać zaangażowanie tych osób przez dobór odpowiednich form i zakresu oferty edukacyjnej w zakresie kształcenia, dostosowanej do indywidualnych potrzeb i oczekiwań.

Rekomendacja skierowana głównie do niepublicznych instytucji rynku pracy.

Uzasadnienie:

W kontekście polityki rynku pracy w powiązaniu z polityką edukacyjną szkoły mogą rozwiązywać występujące lokalnie problemy społeczne poprzez objęcie działaniami dodatkowymi jak największą liczbę osób młodych, w tym NEET jako członków społeczności lokalnej.

Oferta edukacyjna szkół powinna zawierać usługę dla osób młodych rozwijającą kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy jako element skutecznego wsparcia aktywizacyjnego, zwłaszcza edukacyjnego.

Można wykorzystać pierwotne zaufanie i wiarygodność oraz naturalne zainteresowanie osób młodych, aby zachęcić ich do podejmowania różnych przedsięwzięć, projektów. W ten sposób osoby NEET będą uczestniczyć w pozaformalnej edukacji rozwijając kompetencje kluczowe, takie jak np. umiejętności komunikacyjne, współpraca w zespole, planowanie itp.

Dla osób młodych szkoła może być przestrzenią, w której można przez doświadczenie nabyć kompetencje i umiejętności społeczne. Kompetencje te są istotne na rynku pracy oraz w pełnieniu wielu ról społecznych. Rozwinięte w ramach oferty szkoły kompetencje kluczowe można wykorzystać, między innymi w poszukiwaniu ofert pracy lub zmiany pracy, przekonywaniu do siebie pracodawców i współpracowników, załatwianiu spraw urzędowych, nawiązywaniu nowych kontaktów społecznych, wchodzeniu w nowe wzory małej przedsiębiorczości, uczestniczeniu w grupach społecznych, poprawianiu relacji w

rodzynie i w otwieraniu wielu innych ścieżek wyprowadzających z wykluczenia społecznego.

Szkoła może wspierać uczestnictwo osób młodych w tzw. edukacji pozaformalnej. Naturalną formą zorganizowanego uczenia się osób powyżej 18 roku jest uczenie się w pracy i w zorganizowanych lub nieformalnych grupach obywateli. Tymczasem w Polsce w zakresie kształcenia ustawicznego osób młodych mamy do czynienia z następującymi zjawiskami:

Dominujące oferty edukacyjne dla osób dorosłych są silnie powiązane z edukacją formalną w systemie oświaty lub szkolnictwa wyższego.

Oferty są mało elastyczne, oparte na szkolnym podejściu do organizacji kształcenia i trafiają do osób lepiej wykształconych i silniej zmotywowanych do stałego uczenia się. Podejście to cechują wykłady prowadzone w wyznaczonych godzinach w pomieszczeniach przypominających klasy.

Często brakuje bezpośredniego związku nabywanych umiejętności z praktycznym wykorzystaniem ich w pracy lub w ramach działań społecznych.

Oferty edukacyjne oparte na formalnym podejściu nie trafiają w potrzeby osób z niskimi umiejętnościami podstawowymi. Niski poziom tych umiejętności utrudnia zdolność do przekwalifikowania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych zdobytych przed wielu laty. Wśród wielu takich osób utrwalony jest brak aktywności zawodowej. Powoduje to zagrożenie wykluczeniem społecznym, które nie ogranicza się do tych osób, ale obejmuje rodziny, a zwłaszcza dzieci, które często dziedziczą problemy rodziców.

Powyższe zjawiska prowadzą do stanu, w którym osoby młode, w tym NEET zniechęcają się trwale do edukacji ustawicznej, a tym samym do uczestnictwa w wsparciu aktywizacyjnym w ogóle.

Ze względu na swój charakter rozwiązanie jest dedykowane niepublicznym instytucjom rynku pracy, zwłaszcza realizującym

projekty współfinansowane z EFS, w tym zwłaszcza takim instytucjom jak:

- ✓ agencje zatrudnienia;
- ✓ instytucje szkoleniowe;
- ✓ instytucje dialogu społecznego;
- ✓ instytucje partnerstwa lokalnego, w tym szkoły
- ✓ związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych,
- ✓ organizacje pracodawców,
- ✓ organizacje bezrobotnych,
- ✓ organizacje pozarządowe, które mają wśród zadań statutowych realizację zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Uzasadnienie:

Niepubliczne instytucje rynku pracy podchodzą do realizacji projektu zazwyczaj rutynowo i ze względu na ograniczone środki finansowe na rekrutację i promocję w ramach kosztów pośrednich ograniczają te działania do minimum, również ze względu na nieświadomość możliwych efektywniejszych działań z zakresu dotarcia i rekrutacji osób młodych. Wymiana i skolekcjonowanie doświadczeń podmiotów partnerstwa w tym zakresie pozwoliły wygenerować propozycje rekomendacji w tym zakresie.

Działania w ramach rekomendacji:

- ✓ Podpisanie porozumień ze szkołami ponadgimnazjalnymi lub ich organami prowadzącymi.
- ✓ Przeprowadzenie systemowej akcji informacyjnej w szkołach ponadgimnazjalnych w zakresie możliwości, potencjału, oferty aktywizacyjne, zwłaszcza niepublicznych instytucji rynku pracy.
- ✓ Przeprowadzenie wstępnej rekrutacji symulacyjnej do projektów EFS lub innych przedsięwzięć o charakterze aktywizacyjnym wśród uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Przyczyni się to do zwiększenia świadomości uczniów, rodziców, nauczycieli w zakresie oferty aktywizacyjnej.
- ✓ Powstanie w wyniku tego wstępna lista rekrutacyjna z możliwą wstępną diagnozą osób młodych. W przypadku rozpoczęcia realizacji projektu współfinansowanego z EFS potencjalna grupa docelowa będzie już dostępna spośród osób uczestniczących w działaniach wstępnych.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kluczowa jest tu rola lokalnych niepublicznych instytucji rynku pracy, które mają większą dostępność do szkół i uczniów z danego terenu. Istotna jest tu stała współpraca w tym zakresie. ✓ Przedstawienie korzyści dla osób młodych wynikających z możliwości odbycia szkolenia zawodowego, stażu oraz możliwości znalezienia rzeczywistego zatrudnienia. ✓ Szkoły powinny brać udział jako partner w projektach aktywizacyjnych. Wówczas będą mogły zaoferować swoim uczniom ofertę aktywizacyjną jeszcze na etapie odbywania nauki.
Obszar, którego dotyczy rekomendacja	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
Uzasadnienie: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Problem:</p> <p>W działaniach asocjacyjnych oraz w badaniach wskazywano, iż różnego rodzaju media społecznościowe o charakterze środowiskowym oraz lokalnym: portale lokalne, gminne, powiatowe, a także branżowe są skutecznym sposobem komunikacji z osobami NEET, jak również skutecznym instrumentem rekrutacyjnym.</p> <p>Osoby młode NEET przejawiają postawy stereotypowe wobec powszechnych sposobów i kanałów rekrutacji.</p> <p>Osoby NEET przejawiają niski poziom zaufania wobec „zewnętrznych” kanałów rekrutacji. Najbardziej wiarygodne dla nich są źródła informacji uzyskane od znajomych i najbliższych.</p> <p>Instytucje rynku pracy, zwłaszcza niepubliczne w niedostateczny sposób wykorzystują funkcjonujące w tzw. drugim obiegu media społecznościowe, często mało znane ze względu na lokalny zasięg.</p> <p>Brak informacji o możliwościach aktywizacji dla potencjalnych NEET, czyli osób uczących się w ostatnich klasach szkół ponadgimnazjalnych.</p> <p>Brak jest dostępu osób młodych, w tym NEET do adekwatnej do ich potrzeb oferty edukacji ustawicznej, w tym zwłaszcza oferty rozwijającej kompetencje kluczowe istotne na rynku pracy.</p> <p>Źródłem wejścia w grupę NEET jest fakt, że osoba młoda po zakończeniu danego poziomu edukacji trafia w „próżnię systemową”. Ze względu na brak „wstępnej oferty aktywizacyjnej” jeszcze na poziomie uczestnictwa w edukacji formalnej osoba staje się osobą NEET.</p>

	<p>W zbyt małym stopniu wykorzystuje się w dotarciu z ofertą oraz w rekrutacji sposoby dotarcia poprzez relacje, kapitał społeczny, wzory osobowe, instytucje zaufania.</p> <p>Współczesne pokolenie osób młodych odznacza się niskim poziomem zaufania do instytucji, zwłaszcza publicznych.</p> <p>Tradycyjne, dotychczas stosowane narzędzia i techniki typu: plakaty, ulotki, spotkania grupowe, ogłoszenia w instytucjach oraz miejscach publicznych, spoty reklamowe w telewizji i radio są najmniej efektywną formą rekrutacji uczestników projektów.</p>
Cel rekomendacji i priorytety	<p>Celem rekomendacji jest zwiększenie efektywności dotarcia z ofertą aktywizacyjną oraz rekrutacji osób NEET.</p> <p>Priorytety:</p> <p>Zwiększenie możliwości wykorzystywania potencjału szkół w województwie w dotarciu z ofertą i aktywizacji osób NEET.</p>
Działania	<p>Działania wspólne dla wszystkich rozwiązań w ramach rekomendacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Właściwa informacja powinna zostać wysłana do szkół ponadgimnazjalnych celem upowszechnienia informacji o możliwości poszukiwania przez osoby młode informacji na temat możliwości aktywizacji. Zwiększyłoby to znacząco poziom świadomości osób młodych w zakresie pozyskiwania ofert pracy lub ofert aktywizacyjnych. 2. Podmioty partnerstwa oraz szkoły ponadgimnazjalne powinny informować osoby młode, w tym NEET o możliwościach korzystania z potencjału szkół oraz zachęcać osoby młode do zapisania się na newsletter lub na otrzymywanie aktualności lub zaproszenia do projektu za pośrednictwem szkoły. 3. Szkoła za pośrednictwem podmiotów partnerstwa oraz lokalnych, własnych kanałów komunikacji powinna zaoferować osobom młodym ofertę skorzystania z usługi kształcenia ustawicznego, w tym zwłaszcza rozwijania kompetencji kluczowych niezbędnych a rynku pracy.
Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Niechęć szkół do angażowania się w działania poza ustawowe.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Opracowanie podręcznika korzyści dla szkół.</p>

<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2021 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Wykreowanie w środowisku lokalnym trwałego sposobu dotarcia z ofertą do osób NEET oraz ich rekrutacji za pośrednictwem szkół.</p>
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p> <p>Komenda Główna OHP oraz ośrodki OHP wojewódzkie</p> <p>Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p> <p>publiczne służby zatrudnienia;</p> <p>Ochotnicze Hufce Pracy;</p> <p>agencje zatrudnienia;</p> <p>instytucje szkoleniowe;</p> <p>instytucje dialogu społecznego;</p> <p>instytucje partnerstwa lokalnego.</p> <p>Organy prowadzące szkoły</p>
<p>Wskaźniki</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty) ✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty) 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba szkół zaangażowanych w rekrutację osób młodych NEET.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 5</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Liczba osób zrekrutowanych do przedsięwzięć aktywizacyjnych w wyniku skorzystania z potencjału szkół.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 100</p>

**3.2. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez WUP,
w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych
w ramach Osii I PO WER**

**Rekomendacja 3.2.1.
*Dostępny i dostosowany POWER w województwie zachodniopomorskim***

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	2.1
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	Obszar 2. Rekomendacja w zakresie wspierania osób młodych przez WUP, w tym sformułowanie kryterium konkursowego dla konkursów ogłaszanych w ramach Osii I POWER.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Dostępny i dostosowany POWER w województwie zachodniopomorskim</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Włączenie młodych osób z niepełnosprawnościami do działań aktywizacyjnych poprzez premiowanie ich udziału w strukturze grupy docelowej jest rozwiązaniem podnoszącym dostępność instrumentów rynku pracy dla przedstawicieli tej grupy społeczności. Osoby z niepełnosprawnością, bierne zawodowo, to grupa która wymaga na ogół większego zaangażowania zasobów służących aktywizacji. Jest to też grupa, która w opinii Wnioskodawców wymaga większych nakładów związanych z efektywnym włączeniem ich na rynek pracy. Rozwiązanie premiujące udział tej grupy jako uczestników, pozwala już na etapie planowania wsparcia na przeprowadzenie rzetelnej diagnozy zarówno środowiska jak i potencjału wnioskodawcy, determinuje uwzględnienie w logice interwencji (tym w harmonogramie i budżecie) adekwatnych zasobów oraz narzędzi.</p> <p>Rozwiązaniem towarzyszącym ale i niezbędnym jest zapewnienie oraz monitorowanie wysokiej jakości świadczonych usług, w oparciu o indywidualne predyspozycje i potrzeby uczestnika projektu. W tym</p>

	<p>prorowadzenie działań w przestrzeni dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami oraz wykorzystanie dostępnych racjonalnych usprawnień. Kluczowa jest także trafna analiza sytuacji oraz doświadczenie realizatora oraz zaangażowanego personelu w zakresie aktywizacji osób z niepełnosprawnościami. Rozwiązania te wpłyną pozytywnie na skuteczność i efektywność oferowanych instrumentów rynku pracy.</p>
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Osoby z niepełnosprawnością, w szczególności młode, znajdują się w trudnej sytuacji na zachodniopomorskim rynku pracy. Ich sytuację determinuje zarówno poziom i kierunek posiadanego wykształcenia (często nieadekwatnego do potrzeb rynku oraz ich indywidualnych predyspozycji), doświadczenie zawodowe (bardzo często jego brak). Istotna jest także otwartość pracodawców na zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami. Dążąc do skutecznego i efektywnego wsparcia kluczowe jest zapewnienie pełnej dostępności oferty aktywizacyjnej na wysokim poziomie. Pomimo zmian, które zmniejszają bariery architektoniczne, kampanii społecznych wpływających na świadomość społeczeństwa oraz możliwości technicznych i finansowych związanych z ułatwieniami w kształceniu osób z niepełnosprawnościami, w dalszym ciągu istnieje problem z zastosowaniem tych możliwości w praktyce, w tym w praktyce projektowej. Przykładem jest powszechność wydawania orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego, które oznacza odsunięcie osoby z niepełnosprawnościami od rówieśników i pogłębianie barier związanych z integracją w środowisku lokalnym. Skutkuje to potem trudnościami w dostaniu się na studia i w terminowym ich ukończeniu. Natomiast w uzupełniającej edukacji zawodowej brakuje powszechnego systemu doskonalącego w ramach indywidualnej ścieżki rozwoju, podnoszącego wiedzę oraz umiejętności osób z niepełnosprawnościami. Edukacja zawodowa powinna dotyczyć nie tylko ogólnej wiedzy, ale także rozwoju kompetencji społecznych, takich jak umiejętności komunikacji interpersonalnej, umiejętności informatycznych i czy też coraz potrzebniejszej znajomości języków obcych. Oferta projektodawców realizujących projekty powinna być także otwarta i gotowa na dostosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p>

W trakcie prowadzonego spisu powszechnego w 2011r., 12,2% ludności województwa zachodniopomorskiego zadeklarowało ograniczenie zdolności do wykonywania zwykłych czynności, podstawowych dla swojego wieku i/lub posiadało ważne orzeczenie kwalifikujące je do zaliczenia do zbiorowości osób niepełnosprawnych (210,1 tys. Osób Według wyników Europejskiego Ankietowego Badania Zdrowia (EHIS), zrealizowanego przez Główny Urząd Statystyczny, w 2014 r. **województwo zachodniopomorskie było trzecim**, po woj. lubuskim i łódzkim, **regionem w kraju pod względem częstotliwości występowania niepełnosprawności** - dotyka ona blisko co szóstego mieszkańca województwa (za: ROPS)

W 2015 roku 19 405 osób korzystających z pomocy społecznej podało powód przyznania świadczenia, jakim jest orzeczenie o niepełnosprawności (BDL GUS).

Na koniec marca 2017 r. kategoria osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy liczyła 54 960 osób tj. 84,1% zarejestrowanych. Osoby niepełnosprawne stanowią 5,2% - 3391 osób (4,9% było na koniec marca 2016 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku 16 i więcej, wynosi w regionie 10,6% (średnia krajowa 15,6%), wskaźnik zatrudnienia zaś 8,7% (średnia krajowa 14,1%) (źródło: GUS, kwartalne dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Polski BAEL).

Analizując dostępność osób młodych z niepełnosprawnościami do oferty działań aktywizacyjnych w ramach EFS warto zaznaczyć, iż absolwenci Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych mogą mieć utrudniony dostęp aktywizacji zawodowej w regionie m.in. z uwagi na zastosowane linie demarkacyjne i wyłączenie tej grupy z możliwości udziału w projektach konkursowych 1.2.1 oraz 1.2.2. Z terenu województwa tylko jeden podmiot, ze Stargardu Szczecińskiego realizuje wsparcie w ramach tego konkursu (wyniki konkursu POWR.01.03.01-IP.03-00-002/15)

Mając na uwadze założenie zapisane w SZOOP PO WER, iż: *Działania realizowane we wszystkich osiach PO WER są komplementarne w szczególności z działaniami realizowanymi z EFS w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych*, warto monitorować udział osób młodych korzystających z wsparcia oferowanego w ramach RPO. W szczególności kluczowe są działania realizowane w ramach CT9 , w osi VII Włączenie społeczne.

Rekomendacja wpisuje się także w realizację założeń Wojewódzkiego program wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych. Region wyrównanych szans.

Głównym założeniem Programu wyrównywania szans osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz

	<p>pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób niepełnosprawnych w województwie zachodniopomorskim jest tworzenie warunków do samodzielnego i niezależnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, jako pełnoprawnych członków społeczności regionu, z uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb i możliwości.</p> <p>WUP w Szczecinie stosuje w konkursach ogłaszanych w ramach PO WER kryterium premiujące z wagą 20 pkt., w którym osoby z niepełnosprawnością są jedną z 4 grup premiowanych. Rekomendujemy by tę dobrą praktykę kontynuować w kolejnych latach, jednocześnie proponujemy modyfikację i wprowadzenie kryterium odnoszącego się do wsparcia tylko osób niepełnosprawnych.</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Podniesienie poziomu dostępności aktywnych instrumentów rynku pracy dla młodych osób z niepełnosprawnościami w województwie zachodniopomorskim w latach 2018 - 2022 poprzez stosowanie adekwatnych kryteriów premiujących w konkursach ogłaszanych przez WUP w ramach PO WER dla Poddziałania 1.2.2 oraz 1.2.1</p> <p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Premiowanie udziału osób niepełnosprawnych w projektach POWER ➤ Monitorowanie i podnoszenie jakości świadczonej oferty aktywizacyjnej pod kątem dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych ➤ Weryfikacja doświadczenia w pracy z osobami z niepełnosprawnością podmiotów starających się o dofinansowanie projektów zakładających wsparcie tej grupy
<p>Działania wspólne dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p>	<p>Działanie 1: Kryterium premiujące uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w projekcie będzie stosowane w kolejnych latach w każdym konkursie ogłaszanych w ramach działania 1.2.1 i 1.2.2</p> <p>Realizacja działania wymaga systematycznego monitoringu rynku pracy w szczególności aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz ewaluacji stosowanych aktywnych instrumentów rynku pracy. Następnie uwzględniania wyników na etapie planowania działań na kolejny rok (roczny plan działania).</p> <p>Działanie 2: Modyfikacja kryterium premiującego uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w projektach konkursowych PO WER.</p>

	<p>W dotychczas ogłaszanych konkursach obowiązywało kryterium premiujące</p> <p><i>„Projekt skierowany jest do osób z dwóch lub kilku z poniżej wskazanych grup: - kobiet samotnie wychowujących dzieci, - osób o niskich kwalifikacjach, - osób z terenów wiejskich, - osób z niepełnosprawnościami”</i></p> <p>Proponowane niżej rozwiązanie przedstawia 2 opcje, zgłaszane podczas spotkań w regionie. Ewentualna zmiana powinna uwzględniać zarówno sytuację na wojewódzkim rynku pracy oraz zmiany i rozwiązania o charakterze systemowym.</p> <p>Opcja 1 wprowadzenie kryterium <i>„Minimum 50% uczestników projektu stanowią osoby z niepełnosprawnościami”</i></p> <p>Opcja 2 . Wprowadzenie kryterium o charakterze stopniowym. Przykładowy zapis:</p> <p><i>Osoby z niepełnosprawnościami stanowią:</i></p> <p>Minimum 20% - uczestników projektu - 2 pkt Minimum 40% - uczestników projektu - 4 pkt Minimum 60% - uczestników projektu - 6 pkt Minimum 80% - uczestników projektu - 8 pkt 100% - uczestników projektu – 20 pkt</p>
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Realizacja projektów przez Podmioty z znikomym lub bez doświadczenia w pracy z osobami z niepełnosprawnościami. Formy wsparcia nieadekwatne do potrzeb i niedostosowane do możliwości osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Ryzyko 2:</p> <p>Zbyt duża liczba projektów skierowanych do osób niepełnosprawnych, nieadekwatna do potrzeb rynku, wynikająca z dążenie u projektodawców do uzyskania maksymalnej liczby punktów.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Rekomendacja dla IP w zakresie podniesienia kompetencji ekspertów oceniających wnioski nt. oceny wieloaspektowej, w kontekście weryfikacji potencjału, doświadczenia oraz zakresu zaplanowanych działań w stosunku do określonej w WOP struktury uczestników, w tym trafność i adekwatność diagnozy, realność</p>

<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: do XII 2020 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Włączenie osób niepełnosprawnych w proces aktywizacji zawodowej, nawet jeżeli nie przełoży się na efektywne zatrudnienie, pozwoli osobom zdobyć szereg cennych doświadczeń oraz kompetencji czy kwalifikacji, które w dłuższym horyzoncie czasowym wpłyną pozytywnie na regionalny rynek.</p>
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie MRPIPS, MR</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p> <p>Niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> agencje zatrudnienia; instytucje szkoleniowe; instytucje dialogu społecznego; instytucje partnerstwa lokalnego.
<p>Wskaźniki</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty) ✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty) 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Wskaźnik 1: Liczba konkursów ogłoszonych w ramach działaniach 1.2.1 oraz 1.2.2 zawierających kryterium premiujące uczestnictwo w projekcie osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wskaźnik 2: Zmiana w Rocznym Planie Działania oraz dokumentacji konkursowej z zakresie przyznawania punktów w ramach kryterium premiującego uczestnictwo w projekcie osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 1</p> <p>Wskaźniki dodatkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Liczba osób z niepełnosprawnościami objęta wsparciem w ramach projektów konkursowych PO WER. — Liczba osób, które w wyniku interwencji w ramach PO WER podjęły zatrudnienie.

	<ul style="list-style-type: none">— Liczba podmiotów, które uzyskały punkty za spełnienie kryterium premiującego.— Procent alokacji przeznaczony na projekty skierowane do osób niepełnosprawnych— Wzrost kompetencji i kwalifikacji w grupie młodych niepełnosprawnych
--	---

Rekomendacja 3.2.2.

PO WER specyficzny dla województwa zachodniopomorskiego

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	2.2
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	2. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez WUP, w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych w ramach Osi I PO WER.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	PO WER specyficzny dla województwa zachodniopomorskiego
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Rekomendacja zawiera proponowane kryteria dla konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego, które są specyficzne dla województwa zachodniopomorskiego i są komplementarne do kryteriów proponowanych w innych rekomendacjach.</p> <p>1. Rozwiązanie:</p> <p>Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:</p> <p>Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego – Propozycja Kryterium konkursowego premiującego:</p> <p>Partnerem w projekcie jest szkoła lub jej organ prowadzący.</p> <p>Waga punktowa: 5</p>

Uzasadnienie:

Zaangażowanie szkół do procesu rekrutacji osób młodych, w tym NEET do projektu oraz wykorzystanie potencjału kadry szkół jako indywidualnych rekruterów.

Szkoły są dla osób młodych instytucjami, w których funkcjonują pozytywne wzory osobowe: trenerzy, nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psychologowie.

Szkoły gwarantują dla osób młodych wiarygodność projektu.

Działania:

- ✓ Zorganizowanie przez WUP w Szczecinie akcji informacyjnej dla szkół lub organów prowadzących jako potencjalnym partnerom w projektach.
- ✓ Wpisanie w kolejnych latach kryterium premiującego konkursu do PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, który pozwoli w projektach konkursowych uwzględnić powyższe rozwiązanie.

2. Rozwiązanie:**Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:**

Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego – Propozycja Kryterium konkursowego premiującego:

Projekt w 100% skierowany jest do jednej z poniższych grup:

- ✓ osoby z zaburzeniami psychicznymi,
- ✓ osoby uzależnione.

Waga punktowa: 10

	<p>Uzasadnienie:</p> <p>Badania, analizy, wyniki spotkań asocjacyjnych zrealizowane w projekcie jednoznacznie wskazują na kategorie osób młodych, w tym NEET, które w największym stopniu narażone na wykluczenie społeczne. Decyduje o tym kilka czynników niezależnych od osób młodych.</p> <p>Są to zwłaszcza: osoby z zaburzeniami psychicznymi, osoby uzależnione.</p> <p>Te grupy osób młodych mają największe trudności w aktywizacji zawodowej.</p> <p>Zastosowanie tego kryterium premiującego pozwoli na wspieranie tych osób jako grup priorytetowych. Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zorganizowanie przez WUP w Szczecinie akcji informacyjnej dla szkół lub organów prowadzących jako potencjalnym partnerom w projektach. ✓ Wpisanie w kolejnych latach kryterium premiującego konkursu do PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, który pozwoli w projektach konkursowych uwzględnić powyższe rozwiązanie.
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Celem rekomendacji zwiększenie efektywności realizacji projektów skierowanych do osób młodych, w tym NEET na podstawie wdrożenia rekomendacji.</p> <p>Priorytety:</p> <p>Ukierunkowanie potencjalnych wnioskodawców na działania lub założenia projektowe zwiększające efektywność realizacji projektu.</p> <p>Wybór projektów o największej efektywności w zakresie rozwiązywania problemów osób młodych, w tym NEET.</p>
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko:</p> <p>Ostateczne wprowadzenie rekomendacji zależy od ostatecznej decyzji WUP w Szczecinie oraz od bieżących konsultacji społecznych, a także od decyzji Instytucja Zarządzająca POWER, wprowadzającej Roczny Plan Działania.</p>

	<p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Proponowane kryteria zostaną poddane konsultacjom bieżącym z wnioskodawcami.</p>
<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych publicznych, społecznych, finansowych 	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2021 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Zwiększona efektywność aktywizacji osób młodych w wymiarze lokalnym.</p>
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy</p>
<p>Wskaźniki</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty) ✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty) 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie projektów uwzględniających zaproponowane kryteria premiujące.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 5</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Odsetek złożonych wniosków o dofinansowanie projektów uwzględniających zaproponowane kryteria premiujące – w ogólnej liczbie projektów.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 5</p>

Rekomendacja 3.2.3.
Projekty dostosowane do potrzeb lokalnych

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	2.3
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	2. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez WUP, w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych w ramach Osi I PO WER.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Projekty dostosowane do potrzeb lokalnych</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Rekomendacja zawiera proponowane kryteria dla konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego, które są specyficzne dla województwa zachodniopomorskiego i są komplementarne do kryteriów proponowanych w innych rekomendacjach.</p> <p>1. Rozwiązanie:</p> <p>Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:</p> <p>Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego – Propozycja Kryterium konkursowego dostępu:</p> <p>Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN, a maksymalna wartość dofinansowania wynosi nie więcej niż równowartość 100 tys. EUR.</p>

Uzasadnienie:

Kryterium pozwoli na dostosowanie wsparcia do potrzeb osób młodych biernych zawodowo adekwatnych do specyfiki lokalnych rynków pracy.

Ponadto wartość projektu zaktywizuje zwłaszcza organizacje pozarządowe oraz niepubliczne instytucje rynku pracy działające na poziomie lokalnym i na rzecz środowiska lokalnego.

Rozwiązanie zwiększy udział podmiotów, które posiadają doświadczenie w działaniach na rzecz grupy docelowej w konkretnym środowisku lokalnym.

Przyjęta w ramach kryterium wartość projektu będzie zachęcała do zaangażowania podmioty o niższym potencjale finansowym.

Jednym z głównych problemów, na które napotykają Wnioskodawcy konkursów Osi I jest ich potencjał finansowy przy jednoczesnym ogromnym potencjale społecznym lokalnym oraz kadrowy. Uniemożliwia to planowanie i wdrażanie projektów z wykorzystaniem potencjału organizacji lokalnych. Rozwiązanie umożliwi realizację projektów adekwatnych do specyfiki typowo lokalnej.

Problem: Trudności lub niemożliwość elastycznego realizowania projektów – adekwatnych do potrzeb – ukierunkowanych na efektywność zatrudnieniową ze względu na skomplikowane wymogi konkursów nieadekwatnych do specyfiki danego środowiska lokalnego i osób młodych.

Dotychczasowe projekty zawierały wszelkie działania określone przez regulamin konkursu, po to, aby spełnić kryteria, a nie działania zgodne ze specyfiką lokalną, niezbędne procesowi aktywizacji zawodowej osób NEET. Wnioskodawca powinien mieć możliwość określania ścieżki wsparcia w sposób indywidualny i liberalny (jednakże zgodny z ogólnymi wymaganiami i standardami). To Wnioskodawca, a nie regulamin konkursu powinien decydować o zakresie, ilości oraz rodzajach wsparcia, adekwatnie do diagnozy uczestnika.

Kryteria dotychczasowych konkursów w ramach Osi I PO WER 2014-2020 określały zbyt wiele wymagań, utrudniających realizację projektu w praktyce i w wymiarze lokalnym.

Zbędne jest w ocenie potencjalnych Wnioskodawców wskazywanie rozbudowanego katalogu lub standardu wsparcia z szczegółowym określaniem procesu i procedury aktywizacji społecznej i zawodowej.

Realizacja projektów lokalnych uelastyczni znacząco realizację projektu i ukierunkuje działania projektu na osiągnięcie celu projektu poprzez jasno zdefiniowane wskaźniki.

W województwie zachodniopomorskim specyfika i uwarunkowania poszczególnych powiatów są różnorodne. Zatem jednakowe założenia konkursów nie przystają jednakowo do potrzeb i możliwości lokalnych. W niektórych powiatach występuje wysoka stopa bezrobocia, w innych bardzo niska. Dlatego też projekty skierowane do osób młodych muszą być różne i uwzględniać specyfikę lokalną.

Główne potrzeby i oczekiwania osób młodych – jako potencjalnych uczestników projektów – to możliwość skorzystania z względnie szybkiej oferty aktywizacyjnej dostępnej w środowisku lokalnym.

Forma projektu lokalnego te wszystkie problemy i bariery przewycięża.

Działania:

- ✓ Identyfikacja potencjalnych wnioskodawców adekwatnych do projektów lokalnych z województwa zachodniopomorskiego i zaproszenie do konsultacji konkursowych, aby zweryfikować potencjał podmiotów lokalnych, zainteresowanie takimi projektami.
- ✓ Przeprowadzenie przez WUP spotkania informacyjnego wskazującego specyfikę i szczegóły oraz zalety i korzyści realizacji projektów o wartości do 100 000 EUR, czyli realizowanych kwotami ryczałtowymi.
- ✓ Opracowanie założeń kryteriów premiujących do konkursu w kolejnych latach zakładającego finansowanie wyłącznie projektów do wartości 100 000 EUR.
- ✓ Wprowadzenia ewentualnych, niezbędnych zmian w zapisach PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, które pozwolą w projektach konkursowych uwzględnić powyższe postulaty.

2. Rozwiązanie:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego - konkursu przewidującego premiowanie projektów lokalnych obejmujących obszar co najwyżej pięciu gmin. Grupa docelowa byłaby zdefiniowana według specyfiki lokalnych problemów.

Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.2: Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy - projekty konkursowe Poddziałanie 1.2.1: Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego – **Propozycja Kryterium konkursowego dostępu:**

Projekt ma charakter lokalny, t.j.: Projekt skierowany jest do grupy docelowej liczącej maksymalnie 15 osób. Projekt obejmuje obszar co najwyżej powiatu lub co najwyżej 10 gmin na terenie co najwyżej trzech powiatów sąsiadujących ze sobą.

Uzasadnienie:

Kryterium pozwoli na dostosowanie wsparcia do potrzeb osób młodych biernych zawodowo adekwatnych do specyfiki lokalnych rynków pracy.

Takie podejście umożliwi efektywne i rzeczywiste rozwiązywanie problemów społecznych danej społeczności, w której funkcjonują osoby młode, w tym osoby NEET.

Przyjęta w ramach kryterium wartość projektu będzie zachęcała do zaangażowania podmioty lokalne, działające na rzecz osób młodych, w tym NEET w danym środowisku.

	<p>Działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Identyfikacja potencjalnych wnioskodawców adekwatnych do projektów lokalnych z województwa zachodniopomorskiego i zaproszenie do konsultacji konkursowych, aby zweryfikować potencjał podmiotów lokalnych, zainteresowanie takimi projektami. ✓ Opracowanie założeń kryteriów premiujących lub w kolejnych latach konkursu zakładającego finansowanie wyłącznie projektów lokalnych na zasadzie kryterium dostępu. ✓ Wprowadzenia ewentualnych, niezbędnych zmian w zapisach PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, które pozwolą w projektach konkursowych uwzględnić powyższe postulaty.
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Celem rekomendacji jest ułatwienie i uelastycznienie procesu aktywizacji zawodowej i społecznej osób młodych w formie realizacji projektów lokalnych (adekwatnych do specyficznych potrzeb lokalnych), ukierunkowanych na efektywność zatrudnieniową i adekwatnych do specyfiki danego środowiska lokalnego i osób młodych.</p> <p>Priorytety:</p> <p>Promocja formy projektu lokalnego w województwie wśród potencjalnych wnioskodawców.</p> <p>Wskazanie wnioskodawcom korzyści z realizacji takiej formy projektów.</p> <p>Wspieranie osób młodych z wykorzystaniem potencjału i wiarygodności instytucji lokalnych.</p> <p>Wspieranie zaangażowania instytucji lokalnych w aktywizację osób młodych.</p>
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko:</p> <p>Istnieje stereotypowa postawa negatywna wnioskodawców do projektów lokalnych związana z niskim potencjałem, zwłaszcza finansowym uniemożliwiająca udział w konkursie.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Kampania promocyjna i szkolenia w zakresie specyfiki projektów tzw. lokalnych.</p> <p>Ryzyko:</p>

	<p>Ostateczne wprowadzenie rekomendacji zależy od ostatecznej decyzji WUP w Szczecinie oraz od bieżących konsultacji społecznych, a także od decyzji Instytucja Zarządzająca POWER, wprowadzającej Roczny Plan Działania.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Proponowane kryteria zostaną poddane konsultacjom bieżącym z wnioskodawcami.</p>
<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych publicznych, społecznych, finansowych 	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2020 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Zwiększona efektywność aktywizacji osób młodych w wymiarze lokalnym.</p>
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy</p>
<p>Wskaźniki</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty) ✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty) 	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie projektów zrealizowanych w formie projektów lokalnych uwzględniających zaproponowane kryteria premiujące.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 5</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Odsetek złożonych wniosków o dofinansowanie projektów zrealizowanych w formie projektów lokalnych uwzględniających zaproponowane kryteria premiujące – w ogólnej liczbie projektów.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 5</p>

3.3. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez MRPiPS oraz KG OHP, w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych przez MRPiPS w ramach Osi I PO WER

Rekomendacja 3.3.1.

Premiowanie interwencji zorientowanych na wsparcie młodzieży z niepełnosprawnościami należącej do grupy osób NEET

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	3.1
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	1. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez MRPiPS oraz KG OHP, w tym sformułowanie kryteriów konkursowych dla konkursów ogłaszanych przez MRPiPS w ramach Osi I PO WER.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Premiowanie interwencji zorientowanych na wsparcie młodzieży z niepełnosprawnościami należącej do grupy osób NEET.</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Przeprowadzone spotkania asocjacyjne oraz wykonane analizy i badania wskazały na konieczność dostrzeżenia wyjątkowo trudnej sytuacji na rynku pracy osób młodych z niepełnosprawnościami należących do grupy osób NEET. W wyniku tego partnerstwo zaproponowało dedykowane dla województwa zachodniopomorskiego sposoby działania w zakresie zachęcenia potencjalnych realizatorów działań aktywizacyjnych do skupienia uwagi w planowanych działaniach na potrzebach tej właśnie grupy docelowej. Zachęta ta opierać miałaby się na uwzględnieniu w kryteriach konkursowych kryteriów premiujących, przyznawanych łącznie lub rozłącznie w ramach przedstawionych poniżej rozwiązań.</p> <p>Rekomendacja kierowana dla MRPiPS, jak również do przyszłych projektów Komendy Głównej Ochotniczych Hufców Pracy.</p> <p>✓ Rozwiązanie 1:</p>

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Uwzględnienie przez potencjalnych realizatorów projektów odpowiedniego udziału osób młodych z niepełnosprawnościami wśród odbiorców działań

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.3 Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji kryterium premiującego, które umożliwi pozyskanie dodatkowych punktów za przygotowanie propozycji interwencji uwzględniającej potrzebę skupienia się na sytuacji młodzieży z niepełnosprawnością poprzez **zapewnienie jej udziału w planowanym przedsięwzięciu minimum na poziomie równym procentowi osób z niepełnosprawnością, które zamieszkują teren realizacji projektu.**

Waga kryterium premiującego: **5 pkt.**

Kryterium uwzględniać powinno także możliwość otrzymania kolejnych punktów premiujących za zwiększenie proporcji objętej wsparciem młodzieży z niepełnosprawnościami o:

- **5% ponad średnią** liczbę mieszkańców z niepełnosprawnościami – **5 pkt;**

- **10% ponad średnią** liczbę mieszkańców z niepełnosprawnościami – **5 pkt.**

Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania w ramach kryterium: 15 pkt.

Zastosowanie kryterium wpłynie pozytywnie na wzrost udziału młodzieży z niepełnosprawnościami należącej do grupy osób NEET w działaniach aktywizacyjnych podejmowanych w województwie zachodniopomorskim i przełoży się na realną poprawę sytuacji tej grupy.

Uzasadnienie:

Podmioty partnerstwa i ich przedstawiciele są zgodne, co do tego, że osoba młoda z niepełnosprawnościami znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Doświadcza wielorakich barier związanych m.in. z następstwami funkcjonalnymi posiadanej niepełnosprawności, ale także z lukami w systemie wsparcia dedykowanego tej grupie. Po zakończeniu edukacji młode osoby z niepełnosprawnościami są szczególnie narażone na wykluczenie, gdyż rzeczywistość aktywizacyjna sporadycznie dostosowana jest do ich potrzeb i możliwości. Brakuje na rynku oferty dostępnych szkoleń, kursów. Szkoły zawodowe, policealne a także uczelnie wyższe zbyt rzadko dostosowują swoją ofertę do potrzeb młodych osób z niepełnosprawnościami. Brakuje też dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami miejsc pracy. Brakuje pracodawców chcących

dostrzec i otworzyć się na ten problem. Ze względu na niską dostępność oferty edukacyjnej i aktywizacyjnej młode osoby z niepełnosprawnościami po zakończeniu edukacji formalnej niejako automatycznie stają się osobami NEET. Wycofując się z aktywności na tak wczesnym etapie rozwoju stają się szczególnie narażone na wykluczenie i utrwalenie postaw biernych, które w dalszym etapie życia znacznie trudniej jest weryfikować.

Dlatego tak ważne jest by w podejmowanych interwencjach na rzecz osób NEET dostrzegać szczególną sytuację i wiążące się z nią szczególne potrzeby młodzieży z niepełnosprawnościami. Zwiększeniu udziału tej grupy w podejmowanych interwencjach jest szczególnie istotne ze względu na wielorakość doświadczanych przez nią barier. Podjęte inicjatywy aktywizacyjne pozwolą uniknąć trwałego wyobcowania z życia społecznego i zawodowego a także optymalnie ukierunkować ścieżkę rozwoju młodych osób z niepełnosprawnościami.

Ze względu na swój charakter rozwiązanie jest dedykowane wszystkim potencjalnym realizatorom projektów współfinansowanych z EFS, w tym zwłaszcza takim instytucjom jak:

- powiatowe urzędy pracy;
- ochotnicze hufce pracy;
- agencje zatrudnienia;
- instytucje szkoleniowe;
- instytucje dialogu społecznego;
- instytucje partnerstwa lokalnego;
- związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych,
- organizacje pracodawców,
- organizacje bezrobotnych,
- organizacje pozarządowe, które mają wśród zadań statutowych realizację zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Uzasadnienie adresatów:

Wszystkie wskazane powyżej instytucje w ramach prowadzonej działalności podejmują zadania w obszarze rynku pracy i promocji zatrudnienia, w tym działania projektowe finansowane ze środków EFS. Niejednokrotnie jednak podchodzą do realizacji przedsięwzięć w sposób schematyczny, uwzględniając jako adresatów działań głównie młode osoby pełnosprawne. Osoby z niepełnosprawnością stanowią jedynie nikły procent odbiorców wsparcia. Ograniczenia te wynikają zapewne z chęci realizowania działań według opracowanych wcześniej i stosowanych w innych projektach rozwiązań aktywizacyjnych, które niejednokrotnie nie gwarantują optymalnej ścieżki udziału dla odbiorcy

z niepełnosprawnościami. Dotyczy to wszystkich etapów projektu: rekrutacji, przypisywania konkretnych rozwiązań aktywizacyjnych uczestnikom projektu, realizacji zaplanowanych form wsparcia. Związane może być to z niedostateczną wiedzą w na temat niepełnosprawności, obawą, że wsparcie tej grupy wymagać będzie dodatkowych kosztów, trudnodostępnej wyspecjalizowanej kadry i że narażone jest na większe ryzyko porażki aktywizacyjnej. Obawy te mogą w rzeczywistości ziścić się jedynie w przypadku połowicznego lub pozornego przygotowania się realizatorów do objęcia wsparcia grupy młodzieży z niepełnosprawnościami. Jeśli podjęta interwencja uwzględni realną sytuację lokalną osób młodych NEET, jeśli wszystkie jej etapy (promocja, rekrutacja, zaplanowane formy wsparcia i ich realizacja) przewidują dostępność i przystosowanie do potrzeb osób z niepełnosprawnościami wskazane obawy stają się zasadniczo bezpodstawne. Korzyści jakie wynikać mogą dla realizatorów z otwarcia się na grupę młodych osób z niepełnosprawnościami wiążą się nie tylko z możliwością dedykowania wsparcia grupie, która szczególnie tego potrzebuje, i która często jest znacznie bardziej zmotywowana do zmiany swojej sytuacji, gdyż niezmiernie rzadko może spotkać się z dostępną dla niej ofertą. Wiążą się także, a może przede wszystkim z szansą uzupełnienia wewnętrznych zasobów potencjalnego realizatora działań, z możliwością zdobycia nowej wiedzy i umiejętności, które pozwolą na zwiększenie swojej przewagi rynkowej i/lub bardziej efektywną realizację statutowych zadań. Takie podejście wymaga wysokiego zaangażowania w inicjatywy aktywizacyjne, tym samym implikuje ich wyższą jakość i potwierdza zasadność przyznania premii punktowej w ramach realizowanych konkursów.

Działania w ramach rozwiązania:

- ✓ Podjęcie przez MRPiPS namysłu nad zasadnością opracowania i wprowadzenia w przyszłych konkursach w ramach interwencji na rzecz osób młodych NEET wskazanego kryterium premiującego; podjęcie ostatecznej decyzji co do jego zakresu.
- ✓ Wpisanie w kolejnych latach kryterium premiującego konkursu do PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, który pozwoli w projektach konkursowych uwzględnić powyższe rozwiązanie.
- ✓ Uruchomienie konkursów z wykorzystaniem rozwiązania w postaci kryterium premiującego.
- ✓ Przeszkolenie ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie w zakresie oceny kryterium.

✓ Rozwiązanie 2:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Oferta działań aktywizacyjnych uwzględniająca innowacyjne wsparcie dedykowane młodzieży z niepełnosprawnościami należącymi do grupy osób NEET

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.3 Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji kryterium premiującego, które umożliwi pozyskanie dodatkowych punktów za przygotowanie propozycji interwencji uwzględniającej szczególne potrzeby młodzieży z niepełnosprawnościami poprzez zastosowanie rozwiązań aktywizacyjnych dedykowanych tej grupie.

Rozwiązanie przewiduje **premiowanie interwencji wykorzystujących opracowane w ramach poprzedniej perspektywy innowacje w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami.**

Waga kryterium premiującego: **5 pkt.**

Możliwe do zastosowania innowacje/narzędzia wsparcia pozyskane mogą być m.in. z bazy innowacji opracowanych i przetestowanych w poprzedniej perspektywie finansowej funduszy europejskich oraz w ramach działań przedakcesyjnych. Wyszukiwarka projektów i produktów dostępna jest na stronie Krajowej Instytucji Wspomagającej/KIW (www.kiw-pokl.org.pl) i umożliwia zapoznanie się z szeregiem innowacyjnych rozwiązań dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami. Przykładem takich dedykowanych tej grupie działań aktywizacyjnych są m.in.:

- Model Trener Aktywności - oparty na zindywidualizowanym i procesowym wsparciu osób z niepełnosprawnościami, które doświadczają szczególnie trudnej sytuacji (niesamodzielność, wyobcowanie, niski status społeczno-ekonomiczny, wykształcenie nieadekwatne do potrzeb aktualnego rynku pracy, brak kwalifikacji i gotowości do zatrudnienia). W modelu kluczową rolę odgrywa relacja wspierająca wynikająca ze współpracy osoby z niepełnosprawnościami z trenerem aktywności, bazująca na wytyczeniu indywidualnych celów aktywizacyjnych oraz pokonywaniu barier w ich osiągnięciu. Relacja ta jest w każdym przypadku unikatowa, bazująca na potencjale osoby z niepełnosprawnościami, jej możliwościach i aspiracjach. Długofalowość oferowanego w modelu wsparcia aktywizacyjnego ma kluczowe znaczenie dla skuteczności podejmowanych w ramach interwencji działań oraz przekłada

się na ich trwałość, a co za tym idzie realny wpływ na poprawę sytuacji życiowej.

- Model Zatrudnienia Wspomaganego – uwzględniający konieczność zapewnienia wsparcia trenera pracy dla grupy osób z niepełnosprawnościami, które doświadczają szczególnych trudności na wszystkich etapach procesu zatrudnieniowego (począwszy od zdiagnozowania posiadanego potencjału zawodowego poprzez poszukiwanie adekwatnych do potencjału ofert pracy, przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej, przygotowanie się do inicjowania kontaktów z pracodawcami, przejście procesu rekrutacji, wdrożenie w zadania na stanowisku pracy, utrzymanie zatrudnienia). Wskazana forma wsparcia dedykowana jest zwłaszcza osobom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością intelektualną, zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnością sensoryczną, które doświadczając następstw funkcjonalnych danej niepełnosprawności mają bardzo ograniczone szanse na samodzielne odnalezienie się rynku pracy, które bez wsparcia trenera pracy nie są w stanie napotkanych trudności aktywizacyjnych pokonać.

Zastosowanie wskazanych powyżej przykładowych narzędzi wsparcia uwzględniającego szczególną sytuację społeczną i zawodową młodych osób z niepełnosprawnościami, realnie otwiera przestrzeń działań na grupę, która aktywizowana jest nadal jedynie w stopniu marginalnym i zbieżne jest z wymogami dostępności wynikającymi wprost z dyrektyw unijnych.

Uzasadnienie:

Obserwowalne zjawisko niedostosowania osób młodych do realiów życia społecznego i zawodowego w szczególnym stopniu dotyka młodzież z niepełnosprawnościami, która doświadcza liczniejszych i często bardziej złożonych barier niż ich pełnosprawni rówieśnicy. Następstwa funkcjonalne niepełnosprawności to tylko jeden z aspektów, z którymi muszą się zmierzyć na drodze do samodzielnego i aktywnego życia. Dostępna dla osób z niepełnosprawnościami oferta kształcenia formalnego jest znacznie bardziej ograniczona, utrudniony jest dostęp do wszelkich usług edukacyjnych, kulturalnych, aktywizacyjnych. Następstwem czego stanowią oni grupę szczególnie narażoną na wykluczenie i bierność w obszarze życia społecznego i zawodowego. Stawia to grupę młodych osób z niepełnosprawnościami, znajdujących się grupie młodzieży NEET, w szczególnie trudnej sytuacji i wymusza skupienie uwagi na opracowaniu wsparcia odpowiadającego na

zdiagnozowane problemy i umożliwiającego realną zmianę sytuacji i poprawę warunków życia.

Rozwiązanie dedykowane jest wszystkim podmiotom realizującym działania na rzecz osób młodych w obszarze włączenia młodzieży NEET we współczesny rynek pracy (adresaci oraz uzasadnienie ich wyboru jak w Rozwiązaniu 1).

Działania w ramach rozwiązania:

- ✓ Określenie przez MRPiPS ostatecznego wykazu innowacji społecznych lub produktów finalnych adekwatnych do potrzeb odbiorcy z niepełnosprawnością, w tym należącego do grupy osób NEET właściwych dla Działania 1.3 PO WER w postaci załącznika do konkursu zawierającego opis standardu wsparcia z wykorzystaniem innowacji społecznych. Ostateczna decyzja w tym zakresie należy do MRPiPS.
- ✓ Wpisanie w kolejnych latach kryterium premiującego konkursu do PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, który pozwoli w projektach konkursowych uwzględnić powyższe rozwiązanie.
- ✓ Uruchomienie konkursów z wykorzystaniem rozwiązania w postaci kryterium premiującego.
- ✓ Przeszkolenie ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie w zakresie oceny kryterium.

✓ Rozwiązanie 3:

Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:

Realizacja interwencji na rzecz młodzieży z niepełnosprawnościami należącymi do grupy osób NEET przy współpracy z lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Opis i charakterystyka rozwiązania:

Wprowadzenie do konkursów Osi I PO WER w ramach Działania 1.3 Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji kryterium premiującego, które umożliwi pozyskanie dodatkowych punktów za przygotowanie propozycji interwencji uwzględniającej szczególne potrzeby młodzieży z niepełnosprawnościami poprzez

uwzględnienie partnerstwa potencjalnego realizatora wsparcia z lokalną organizacją zajmującą się statutowo i posiadającą doświadczenie we wsparciu osób z niepełnosprawnością.

Rozwiązanie przewiduje **premiowanie interwencji realizowanych wprost przez lokalne organizacje działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami bądź w partnerstwie z takimi lokalnymi organizacjami**. Lokalność oznacza w tym przypadku adekwatność obszaru dotychczas realizowanej działalności do obszaru planowanej interwencji. Czyli jeśli potencjalny realizator przewiduje działania projektowe na poziomie całego kraju/województwa, w celu uzyskania punktów premiujących powinien być organizacją działającą na rzecz osób z niepełnosprawnościami na obszarze kraju/województwa bądź zawiązać partnerstwo projektowe z taką organizacją krajową/wojewódzką.

Waga kryterium premiującego: **5 pkt.**

Kryterium możliwe do uzyskania tylko w przypadku zastosowania łącznie z Rozwiązaniem 1 i/lub Rozwiązaniem 2, gdyż premiowanie organizacji branżowych w obszarze niepełnosprawności bądź partnerstwa z takimi organizacjami zasadne jest w przypadku zorientowania interwencji na młode osoby z niepełnosprawnością (poprzez zapewnienie odpowiedniego procentu ich udziału w projekcie) i/lub na potrzeby tych osób (poprzez zastosowanie innowacyjnych dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami form wsparcia).

Uzasadnienie:

Wskazywana w uzasadnieniu poprzednich rozwiązań potrzeba uwzględnienia szczególnie trudnej sytuacji społecznej i zawodowej młodzieży z niepełnosprawnościami znajduje zastosowanie także w tym przypadku. Jednakże rozwiązanie premiujące realizatorów posiadających doświadczenie we wsparciu tej grupy docelowej bądź partnerstwa z takimi doświadczonymi organizacjami przyczyni się do zniwelowania możliwych do pojawienia się ryzyk t. j.: niedostateczna wiedza o następstwach funkcjonalnych niepełnosprawności oraz rzeczywistych możliwościach i potrzebach osób z niepełnosprawnościami, brak znajomości zasad savoir-vivre wobec osób z niepełnosprawnościami, brak profesjonalnej, doświadczonej we wsparciu tej grupy osób kadry, brak umiejętności zaplanowania projektu dostępnego dla osób z niepełnosprawnościami na wszystkich etapach jego realizacji. Zastosowanie rozwiązania wzmocni wiarygodność podejmowanych inicjatyw, zwiększy też szanse na ich sukces aktywizacyjny.

Dodatkowo rozwiązanie to przysłuży się większemu zaangażowaniu podmiotów lokalnych w realizację przedsięwzięć finansowanych ze środków Unii Europejskiej, co ma realne znaczenie dla utrzymania dobrej kondycji sektora pozarządowego w regionie/kraju.

	<p>Rozwiązanie dedykowane jest wszystkim podmiotom realizującym działania na rzecz osób młodych w obszarze włączenia młodzieży NEET we współczesny rynek pracy (adresaci oraz uzasadnienie ich wyboru jak w Rozwiązaniu 1).</p> <p>Działania w ramach rozwiązania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Określenie przez MRPiPS ostatecznego poziomu oczekiwań względem potencjalnych realizatorów bądź partnerów planowanych interwencji (m.in. zakres niezbędnego doświadczenia, ilość lat doświadczenia). ✓ Wpisanie w kolejnych latach kryterium premiującego konkursu do PLANU DZIAŁANIA NA ROK 2018, 2019, 2020, który pozwoli w projektach konkursowych uwzględnić powyższe rozwiązanie. ✓ Uruchomienie konkursów z wykorzystaniem rozwiązania w postaci kryterium premiującego. ✓ Przeszkolenie ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie w zakresie oceny kryterium.
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p> <p>Obszar całego kraju</p>
<p>Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku 	<p>Problem:</p> <p>W działaniach asocjacyjnych, w badaniach sytuacji osób młodych w województwie zachodniopomorskim wskazywano, iż spośród grupy osób NEET w szczególnej trudnej sytuacji znajdują się młode osoby z niepełnosprawnościami, które doświadczają wielokrotnego wykluczenia z powodu następstw posiadanych niepełnosprawności oraz spiętrzenia się barier powstałych w ramach ich interakcji ze środowiskiem (bariery infrastrukturalne, komunikacyjne, edukacyjne, zawodowe).</p> <p>Brakuje dostępnej, dopasowanej do potrzeb i możliwości młodych osób z niepełnosprawnościami oferty działań aktywizacyjnych, która wypełniła by lukę w systemie wsparcia, w którą wpadają osoby z niepełnosprawnościami po zakończeniu edukacji formalnej (która także niejednokrotnie daleka jest od oczekiwań uczniów z niepełnosprawnościami). Dotyczy to także interwencji realizowanych ze środków europejskich w ramach inicjatyw na rzecz grupy osób NEET, w których osoby młode z niepełnosprawnościami stanowią zwykle jedynie nikły procent wśród odbiorców wsparcia. Większość realizatorów nie uwzględnia zasadności objęcia działaniem młodzieży z niepełnosprawnościami, nie przewiduje dedykowanych jej form</p>

<p>regionalnym lub lokalnym</p>	<p>wsparcia, nie posiada potencjału do specjalizacji wsparcia i ukierunkowanie go na potrzeby tej grupy.</p> <p>Konieczne jest zwrócenie uwagi na szczególną sytuację młodych osób z niepełnosprawnościami i zachęcenie potencjalnych autorów i realizatorów interwencji do opracowywania projektów działań, które:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uwzględnia udział osób z niepełnosprawnością równy bądź większy wskaźnikowi tej grupy spośród wszystkich mieszkańców obszaru interwencji, • przewidują działania innowacyjne dedykowane młodzieży z niepełnosprawnościami, które odpowiadają na lokalnie zdiagnozowane potrzeby tej grupy, • zapewniają realizację interwencji przez podmioty posiadające niezbędny potencjał wiedzy, umiejętności lub doświadczenia w zakresie wspierania osób z niepełnosprawnościami (bądź w partnerstwie z takimi podmiotami). <p>Źródłem wejścia młodych osób z niepełnosprawnościami w grupę NEET jest fakt, że po zakończeniu danego poziomu edukacji formalnej narażeni są na lukę w systemie wsparcia, która prowokuje „wypadnięcie” z systemu kształcenia ale także niejednokrotnie staje się przyczyną faktycznego wyobcowania społecznego i braku szans na podjęcie ról życiowych (w tym zawodowych). Niejednokrotnie zjawisko to jest niezmiennie i przekłada się na szczególnie niekorzystną sytuację społeczną osób z niepełnosprawnościami. Brak lub niski udział interwencji zorientowanych na tę grupę odbiorców przyczynia się do jego utrwalenia.</p> <p>Jest to problem zasadny do uwzględnienia w projektowanym wydatkowaniu funduszy europejskich zorientowanych na wsparcie osób młodych z grupy osób NEET. Wprowadzenie zaproponowanych w niniejszej rekomendacji kryteriów premiujących w konkursy w ramach Działania 1.3 PO WER pozwoli na jego ograniczenie.</p> <p>Jedną z podstawowych przyczyn zjawiska jest brak wśród potencjalnych realizatorów działań gotowości do świadczenia zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia, adekwatnego do sytuacji odbiorców z niepełnosprawnościami. Brakuje także wiedzy i umiejętności w tym zakresie. Dlatego szczególnie istotne jest zachęcanie projektodawców do przełamywania tej bariery poprzez premiowanie tych, którzy zdecydują się na działania zorientowane na młodzież z niepełnosprawnościami. Przełoży się to wprost na wzrost liczby tego typu inicjatyw, a w dalszej perspektywie na realną zmianę sytuacji osób młodych z niepełnosprawnościami na rynku pracy.</p>
---------------------------------	---

<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Celem rekomendacji jest zwiększenie liczby interwencji na rzecz grupy osób NEET, które uwzględniają odpowiedni udział osób z niepełnosprawnościami i/lub dedykowane im innowacyjne działania aktywizacyjne w tym realizowanych przez podmioty lub partnerstwo z podmiotami posiadającymi potencjał i doświadczenie w zakresie wsparcia tej grupy docelowej.</p> <p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promowanie zwiększonej uwagi na sytuację osób młodych z niepełnosprawnościami znajdującymi się w grupie osób NEET. ➤ Zachęta do kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów i zaspokajania potrzeb tej grupy w zakresie działań aktywizacyjnych (nie tylko objęcie wsparciem osób z niepełnosprawnościami, ale także zapewnienie adekwatnej do zdiagnozowanych lokalnie potrzeb tej grupy formuły wsparcia przy wykorzystaniu rozwiązań innowacyjnych, zapewnienie doświadczonej i wyspecjalizowanej kadry realizatorów).
<p>Działania wspólne dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p>	<p>Działania wspólne dla wszystkich rozwiązań w ramach rekomendacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Opracowanie przez MRPiPS i uwzględnienie w przyszłych konkursach w ramach Działania 1.3 szczegółowego zakresu proponowanych w niniejszej rekomendacji kryteriów premiujących. 5. Uruchomienie konkursów z wykorzystaniem rekomendacji w postaci opracowanych kryteriów premiujących. 6. Przeszkolenie ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie w zakresie oceny wskazanych kryteriów.
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Brak wskazanych powyżej kwestii i działań w typach projektów ujętych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych PO WER.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Niezwłoczne zaproponowanie zmian w SZOOP PO WER.</p> <p>Ryzyko 2:</p> <p>Brak zainteresowania wśród potencjalnych realizatorów wsparcia planowaniem interwencji uwzględniających szerzy udział młodzieży z niepełnosprawnością i dostosowywania założeń realizacyjnych (w tym zakresu wsparcia) do potrzeb tej grupy.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p>

	Organizowanie przez IŻ spotkań informacyjnych dla potencjalnych realizatorów uwzględniających udział w nich w charakterze prelegentów przedstawicieli doświadczonych wykonawców działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Promocja dobrych praktyk ze szczególnym uwzględnieniem tych, realizowanych lokalnie i regionalnie.
<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2020 r.</p> <p>Skutki natychmiastowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowany i wdrożony system premiujący realizatorów działań na rzecz osób z grupy NEET gotowych do zwrócenia szczególnej uwagi na sytuację młodych osób z niepełnosprawnością. • Wzrost zastosowania rozwiązań innowacyjnych dedykowanych osobom z niepełnosprawnością w podejmowanych interwencjach w ramach Działania 1.3. • Zwiększenie udziału lokalnych organizacji posiadających doświadczenie we wspieraniu osób z niepełnosprawnością w realizacji projektów finansowanych ze środków UE. • Wzrost liczby młodzieży z niepełnosprawnością reprezentujących grupę osób NEET w projektach realizowanych w ramach Działania 1.3. <p>Skutki długoterminowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie potencjału wdrożeniowego potencjalnych realizatorów projektów w ramach Działania 1.3, uzupełnienie/nabycie kompetencji specjalistycznych umożliwiających efektywne wsparcie osób z niepełnosprawnością • Poprawa sytuacji społeczno-zawodowej młodych osób z niepełnosprawnościami, a tym samym zmniejszenie kosztów społecznych trwałego wykluczenia młodzieży z niepełnosprawnościami.
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Ministerstwo Rozwoju – IZ PO WER</p> <p>Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy</p> <p>Samorząd Województwa</p> <p>Samorzady lokalne</p> <p>Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p>

	<p>Komenda Główna OHP oraz ośrodki OHP wojewódzkie</p> <p>Media lokalne</p> <p>Potencjalnie publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • publiczne służby zatrudnienia; • Ochotnicze Hufce Pracy; • agencje zatrudnienia; • instytucje szkoleniowe; • instytucje dialogu społecznego; • instytucje partnerstwa lokalnego.
<p>Wskaźniki</p> <p>✓ Wskaźniki ilościowe (produkty)</p> <p>✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty)</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba interwencji/projektów dedykowanych młodzieży NEET (w tym z niepełnosprawnościami), które zawierają elementy umożliwiające pozyskanie częściowo lub w pełni zaproponowane punkty premiujące.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 15</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Liczba młodych osób z niepełnosprawnościami należących do grupy osób NEET, które skorzystały ze wsparcia w ramach interwencji premiiwanej według zaproponowanej innowacji.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 300</p>

Rekomendacja 3.3.2.
Zwiększenie elastyczności w kontekście wzrostu efektywności działań OHP realizowanych na rzecz NEET

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	3.2
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	Obszar 3. Rekomendacje w zakresie wspierania osób młodych przez MRPiPS oraz KG OHP, w tym sformułowanie kryt. konkurs. dla konkursów ogłaszanych przez MRPiPS w ramach Osi I POWER.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	Zwiększenie elastyczności w kontekście wzrostu efektywności działań OHP realizowanych na rzecz NEET
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Pierwsze rozwiązanie w ramach rekomendacji wiąże się z zagwarantowaniem adekwatnych wobec grupy docelowej form wsparcia. Aby działania przyniosły oczekiwane efekty powinny przede wszystkim wynikać z przeprowadzonej diagnozy następnie z indywidualnego planu działania. Nie wszystkie działania będą zawsze równie potrzebne lub tak samo skuteczne wobec różnych osób. Wynika to z różnych potrzeb i uwarunkowań, doświadczeń posiadanych przez poszczególnych uczestników projektu, w szczególności gdy projekt ma zasięg ogólnopolski. Rozwiązanie odnosi się zarówno do ilości dostępnych form wsparcia jak i ich intensywności (np. zróżnicowany czas trwania stażu, wsparcie towarzyszące, itd.) Formy wsparcia powinny być zróżnicowane – tak, aby zachęcić młodych ludzi do uczestnictwa w projekcie oraz aby każdy uczestnik mógł znaleźć odpowiednią, najbardziej efektywną dla siebie formę i jednocześnie kompleksowe – powinny stanowić jedną całość prowadzącą do rozwiązania zdiagnozowanych problemów.</p> <p>Drugie rozwiązanie, wynikające z założeń pierwszego to dbałość o jakość i Kompleksowość wsparcia. Kompleksowość rozumiana również jako zapewnienie pomocy ze strony różnych specjalistów: doradców</p>

	<p>zawodowych, psychologów, terapeutów oraz przekazywanie uczestnikom projektu pełnej informacji o możliwościach kierowania sytuacji zawodowej – stażach, założeniu własnej działalności gospodarczej, inkubatorach przedsiębiorczości czy przedsiębiorstwach społecznych. Uczestnicy projektu powinni również otrzymać pomoc prawną, księgową i marketingową potrzebną w tym zakresie. W oparciu o potrzeby należy pamiętać o wsparciu asystentów, trenerów pracy w szczególności gdy grupa docelowa wpisuje się w grupę znajdującą się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.</p>
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Dynamicznie, zmieniający się rynek pracy, któremu towarzyszą zróżnicowane postawy i potrzeby, a także doświadczenie osób młodych, w szczególności grupy NEET, wymaga od realizatorów możliwości sprawnego zastosowania, adekwatnych do indywidualnej specyfiki regionu, instrumentów rynku pracy. W szczególności gdy grupa docelowa określona jest w dokumentach programowych jako znajdująca się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.</p> <p>Grupa docelowa którą wsparciem obejmują OHP w ramach POWER to osoby w młode, często zaliczane do grupy dewaloryzowanej z uwagi na współwystępowania co najmniej 2 czynników (np. zamieszkiwanie na terenach wiejskich, niski poziom wykształcenia, ubóstwo.).</p> <p>W projekcie „Obudź swój potencjał - YEI” w województwie grupą docelową jest młodzież w wieku 18-24, która nie pracuje (jest bierna zawodowo lub bezrobotna), nie uczestniczy w kształceniu oraz nie szkoli się.</p> <p>Łącznie w ramach projektu ze wsparcia skorzysta 150 osób (90 kobiet i 60 mężczyzn), również osoby niepełnosprawne.</p> <p>W oparciu o zebrane podczas spotkań opinie, ogólnie można podsumować, iż w projektach pozakonkursowych realizowanych przez Ochotnicze Hufce Pracy zaplanowany jest mało elastyczny harmonogram. Określone terminy - kamienie milowe projektu; tj. ostateczny czas realizacji poszczególnych etapów projektu (np. realizacji poszczególnych form wsparcia wszystkich uczestników). Projekty trwają określony czas, w trakcie którego wszyscy uczestnicy (w grupach 10 osobowych) w całym województwie, w tym samym czasie jednocześnie rozpoczynają udział w</p>

	<p>projekcie, realizują poszczególne formy wsparcia i kończą udział w projekcie. Taka koncepcja realizacji projektów przysparza wiele trudności zarówno osobom odpowiedzialnym za realizację projektu jak i samym potencjalnym uczestnikom projektu.</p> <p>Ponadto brak rezerw czasowych niezbędnych do wykorzystania w przypadku problemów wynikających niejednokrotnie w procedur formalnych, bądź też indywidualnych sytuacji uczestników projektu, czy też koniunktury lokalnego rynku. Nakładają się także na to wytyczne związane z przerwaniem udziału w projekcie z uwagi na podjęcie pracy.</p> <p>Z założenia projekt zakłada indywidualizację wsparcia tym samym indywidualne podejście do planowania realizacji poszczególnych działań. W rezultacie często jest tak, że część uczestników czeka aż inne osoby zakończą udział w fakultatywnych formach wsparcia, aby móc np. rozpocząć kurs zawodowy, w którym będą brali udział pozostali uczestnicy.</p> <p>Określony sposób rekrutacji oraz logika działań skutkują ogromnymi trudnościami w utrzymaniu pełnej grupy uczestników od początku do zakończenia projektu zgodnie z zaplanowaną ścieżką.</p> <p>Kolejną barierą w efektywnej aktywizacji zgodnej z indywidualnymi potrzebami i predyspozycjami jest ograniczony wachlarz form wsparcia i dostosowanie ich intensywności do realnych potrzeb i oczekiwań NEET. Przykładem jest ściśle określona liczba osób, które w tych formach mogą wziąć udział. Sztywno określone formy obligatoryjne i fakultatywne dla uczestników.</p> <p>Efektem tak ściśle określonych form i bardzo ograniczonej liczby osób mogących z tych form skorzystać jest frustracja i zniechęcenie do dalszego udziału w projekcie uczestników, którzy z przyczyn organizacyjnych nie mogą wziąć udziału w atrakcyjnych dla nich formach wsparcia (np. na grupę 10-cioosobową przewidziano średnio tylko dla 2 osób kursy prawa jazdy kat. B). Nie ma wśród osób młodych zainteresowania np. podstawowym kursem komputerowym, zdecydowanie większe jest na kurs ECDL lub inny zakończony certyfikatem.</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Zwiększenie indywidualizacji wsparcia poprzez trafne i efektywne możliwości uelastycznienia realizacji form wsparcia i dostosowanie ich adekwatnie do potrzeb osób młodych (w szczególności NEEET) oraz lokalnego rynku pracy w ogólnopolskich projektach pozakonkursowych realizowanych przez OHP w ramach PO WER w okresie jego wdrażania.</p>

	<p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Projektowanie logiki interwencji z większym uwzględnieniem potrzeb jednostki oraz specyfiki rynków lokalnych. ➤ Wykorzystanie doświadczeń z realizacji projektów w poprzednich latach- większa autonomia komend wojewódzki i jednostek w realizacji działań. ➤ Wzrost realnej indywidualizacji wsparcia w oparciu o rzetelną i trafną diagnozę, opracowany IPD.
<p>Działania wspólne dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p>	<p>Opracowanie i wdrożenie mechanizmów uelastyczniających planowanie harmonogramu realizacji projektów poszczególnych Komend Wojewódzkich OHP oraz jednostek terenowych, w perspektywie dążenia do indywidualizacji form wsparcia poprzez m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwiązania pozwalające realizować proces aktywizacji „szyty na miarę”, tak by każdy uczestnik w odpowiednim dla siebie czasie w oparciu o harmonogram zadania mógł realizować swoją określoną dla projektu indywidualną ścieżkę wsparcia wynikającą z ustaleń zawartych w Indywidualnym Planie Działania. — Założenie dłuższego horyzontu czasowego dla projektu np. co najmniej dwuletni okres realizacji projektu. Wprowadzenie etapów dostosowanych do lokalnych uwarunkowań opracowanych w oparciu o wyniki diagnoz i analiz regionalnych i lokalnych rynków. — Zwiększenie elastyczności w zakresie transferu wskaźników między jednostkami realizującymi dany projekt. — Wprowadzenie mechanizmów zapewniających dostępność (w tym mechanizmów racjonalnych usprawnień) oferty dla osób z niepełnosprawnościami, które stanowią określony procent grupy docelowej. <p>Opracowanie i wdrożenie procesu rozszerzającego katalogu form wsparcia możliwych do realizacji w ramach projektu, zgodnie z przyjętą logiką interwencji oraz z uwzględnieniem efektywności danej formy wsparcia.</p>
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Brak możliwości wprowadzenia wszystkich rekomendowanych zmian w projektach o charakterze ogólnopolskim z uwagi na uwarunkowania systemowe oraz harmonogram.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p>

	Ustalenie priorytetów i skupienie się na wdrożeniu działań możliwych do implementacji. Wdrażanie zmian stopniowo. Analiza efektywności wdrożenia mechanizmów tymczasowych, o charakterze naprawczym w obliczu braku rozwiązań o charakterze systemowym.
Harmonogram realizacji / wdrożenia <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko- i długoterminowych publicznych, społecznych, finansowych 	Termin realizacji rekomendacji: do XII 2020 r. Skutki: Indywidualizacja, a nawet partycypowanie osób młodych w określaniu swojej ścieżki aktywizacyjnej w projekcie będzie wpływać pozytywnie na trwałość i efektywność angażowanych środków. Pozytywne doświadczenia osób młodych związane z korzystaniem z środków EFS mogą determinować ich kolejne działania, np. pozyskanie dotacji na założenie czy rozwój działalności. Osoby młode w łatwy sposób też mogą się zniechęcić do przyjmowania wsparcia profesjonalistów w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej, co może im w przyszłości utrudniać aktywność zawodową.
Adresaci rekomendacji	Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ministerstwo Rozwoju
Wskaźniki <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty) ✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty) 	Wskaźnik produktu: Liczba wprowadzonych zmian w zakresie realizacji projektów pozakonkursowych realizowanych przez KG OHP w ramach I osi PO WER. Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0 Wartość docelowa wskaźnika: 1 Wskaźnik rezultatu: — Wzrost satysfakcji uczestników z możliwości korzystania z indywidualizowanej oferty uwzględniającej ich potrzeby. — Zmniejszenie zasobów zaangażowanych w proces rekrutacji oraz utrzymania osób w działaniach projektowych. — Zmniejszenie odsetka rezygnacji lub przerywania udziału w projektach.

3.4. Rekomendacje zawierające sposób funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu, celem zapewnienia trwałość

Rekomendacja 3.4.1.

Partnerskie warsztaty celem wspólnego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	4.1
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	4. Rekomendacje zawierające sposób funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu, celem zapewnienia trwałości.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Partnerskie warsztaty celem wspólnego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów.</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Przeprowadzone spotkania asocjacyjne, zogniskowane wywiady grupowe, a także wykonane analizy i badania wskazują potrzebę zastosowania następującego rozwiązania w powiatach województwa zachodniopomorskiego w zakresie funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu celem zapewnienia trwałości.</p> <p>✓ Rozwiązanie:</p> <p>1. Proponuje się zorganizowanie powiatowych warsztatów celem wspólnego partnerskiego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET, w oparciu o:</p>

a/ lokalną aktualną diagnozę rynku pracy w powiecie i zasobów grupy NEET,

b/ wspólną analizę zasobów kadrowych, merytorycznych, techniczno-organizacyjnych i komunikacyjnych partnerów lokalnych,

b/ wspólne zaprojektowanie, zgodnie ze specyfiką powiatu, partnerskich działań aktywizujących osoby młode NEET wykorzystując lokalny potencjał.

2. Warsztaty należy zaplanować w każdym powiecie z udziałem podmiotów Partnerstwa: t.j instytucji rynku pracy, partnerów lokalnych reprezentujących: samorząd lokalny, przedsiębiorców, III sektor, sektor ekonomii społecznej oraz obligatoryjnie z udziałem lokalnych organizacji młodzieżowych, instytucji edukacji, kultury, sportu i rekreacji działających na rzecz młodzieży, liderów młodzieżowych oraz przedstawicieli zaktywizowanej już młodzieży z grupy NEET, która podjęła działania na rynku pracy i stanowi dla innych przykład "success story" do wykorzystania w funkcjonowaniu partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu celem zapewnienia trwałości.

3. W trakcie warsztatów - poprzez połączenie potencjału i zasobów poszczególnych partnerów - nastąpi określenie najbardziej efektywnych kierunków i ścieżek aktywizacji młodzieży z grupy NETT dostosowanych do potencjału tej grupy i do specyfiki powiatu.

4. Warsztaty partnerskie przyczynią się do opracowania wspólnego harmonogramu działań aktywizujących osoby młode z grupy NEET w powiecie oraz określą zakres udziału poszczególnych partnerów w ich realizacji, co spowoduje komplementarność świadczonych usług aktywizacyjnych skierowanych do osób młodych z grupy NEET.

5. Każdego roku odbędzie się monitoring realizacji wspólnego harmonogramu działań aktywizujących osoby młode z grupy NEET w powiecie oraz monitoring efektów tych działań i zaangażowania poszczególnych partnerów w działania aktywizujące i wspierające osoby młode z grupy NEET na rynku pracy zrealizowany przez podmioty Partnerstwa w powiecie.

6. W czasie monitoringu podmioty Partnerstwa wspólnie przygotują powiatowe rekomendacje oraz efekty w aktywizacji osób młodych z grupy NEET w powiecie do prezentacji i promocji na Wojewódzkim Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy.

Uzasadnienie:

Partnerzy na spotkaniach i w wywiadach podkreślali, że w powiatach brak jest stałych partnerskich spotkań i planowania działań na rzecz aktywizacji osób młodych na rynku pracy, w tym grupy NEET. Partnerzy realizują działania na rzecz tych grup samodzielnie, dublują swoją ofertę świadczonych usług z innymi podmiotami lokalnymi, gdyż nie posiadają wiedzy o działaniach innych partnerów - instytucji, organizacji oraz świadczonych przez nich usługach. Brak jest partnerstwa i współpracy podmiotów lokalnych w tym zakresie, co niesie za sobą niski stopień aktywizacji osób z grupy NEET, gdyż pojedyncze działania, zdaniem członków Partnerstwa, dają niską efektywność aktywizacyjną.

Wobec powyższych ustaleń podmioty Partnerstwa uznają za zasadne oraz konieczne zorganizowanie i zrealizowanie w powiecie: partnerskich warsztatów celem wspólnego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów.

Ze względu na swój charakter rozwiązanie jest dedykowane: instytucjom rynku pracy, partnerom lokalnym reprezentującym samorząd lokalny, przedsiębiorców, III sektor oraz sektor ekonomii społecznej i lokalne organizacje, instytucje działające na rzecz młodzieży w wieku 15 - 29 lat, a zwłaszcza takim instytucjom jak:

- samorząd powiatowy, samorząd gminny, jednostki samorządu terytorialnego, w tym dot. edukacji, kultury, sportu i rekreacji,
- agencje zatrudnienia;
- instytucje szkoleniowe;
- instytucje dialogu społecznego;
- instytucje partnerstwa lokalnego:
- związki zawodowe lub organizacje związków zawodowych,
- organizacje pracodawców,
- organizacje bezrobotnych,
- organizacje pozarządowe, które mają wśród zadań statutowych realizację zadań w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej,

- podmioty ekonomii społecznej

Rozwiązanie przewiduje wykorzystanie obligatoryjnie następujących zasobów w powiecie:

- lokalnych organizacji młodzieżowych, w tym przy parafialnych
- instytucji edukacji, kultury, sportu i rekreacji działających na rzecz młodzieży,
- liderów młodzieżowych o cechach wysokiego poziomu relacji z NEET i wiarygodności w tym środowisku,
- przedstawicieli zaktywizowanej już młodzieży z grupy NEET, która podjęła działania na rynku pracy i stanowi dla innych przykład "success story" do wykorzystania w pracy z młodzieżą grupy NEET

Uzasadnienie adresatów:

Różnorodność partnerów lokalnych uczestniczących w warsztatach partnerskich dot. wspólnego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET gwarantuje wytyczenie najbardziej efektywnych kierunków i ścieżek aktywizacji młodzieży z grupy NETT dostosowanych do potencjału tej grupy i do specyfiki powiatu. Wymiana i zebranie doświadczeń podmiotów partnerstwa w tym zakresie pozwoliły wygenerować propozycje rekomendacji w tym zakresie.

Działania w ramach rekomendacji:

- Identyfikacja na poziomie lokalnym - powiatowym, gminnym podmiotów i osób, które już działają w Partnerstwie.
- Identyfikacja podmiotów lokalnych działających na rzecz aktywizacji młodzieży na rynku pracy oraz osób o wysokim poziomie zaufania i wiarygodności wśród osób młodych i włączenie ich do Partnerstwa.
- Zaproszenie podmiotów Partnerstwa oraz nowo pozyskanych partnerów do współpracy w realizacji powiatowych warsztatów

	<p>celem wspólnego partnerskiego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Powiatowych Warsztatów do wspólnego partnerskiego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET: <ul style="list-style-type: none"> a/ Opracowanie lokalnej aktualnej diagnozę rynku pracy w powiecie i zasobów grupy NEET, b/ Analizę zasobów kadrowych, merytorycznych, techniczno-organizacyjnych i komunikacyjnych partnerów lokalnych, b/ Zaprojektowanie, zgodnie ze specyfiką powiatu, partnerskich działań aktywizujących osoby młode NEET wykorzystując lokalny potencjał, d/ Określenie efektywnych kierunków i ścieżek aktywizacji młodzieży z grupy NETT dostosowanych do potencjału tej grupy i do specyfiki powiatu, e/Opracowania wspólnego harmonogramu działań aktywizujących osoby młode z grupy NEET w powiecie i określenie zakresu udziału poszczególnych partnerów w świadczeniu usług aktywizacyjnych skierowanych do osób młodych z grupy NEET, f/ Monitoring działań i efektów aktywizujących osoby młode z grupy NEET w powiecie, g/ Wypracowanie powiatowych rekomendacji oraz efektów w aktywizacji osób młodych z grupy NEET w powiecie do prezentacji i promocji na Wojewódzkim Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy.
--	---

Obszar, którego dotyczy rekomendacja	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty województwa zachodniopomorskiego</p>
Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Problem:</p> <p>W działaniach asocjacyjnych oraz w badaniach wskazywano, że brak jest platformy współpracy i partnerstwa na rzecz aktywizacji osób młodych na rynku pracy. Każdy podmiot działa samodzielnie, przez co brak jest współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami/organizacjami w zakresie podejmowanych działań i świadczonych usług. Partnerzy wzajemnie "zabierają" sobie uczestników działań, czy też projektów. W powiatach jest mały poziom wiedzy i informacji o lokalnych zasobach i działaniach. Społeczność lokalna nie zna problemów i potencjałów osób młodych w tym grupy NEET. Brak jest stałych partnerskich spotkań i planowania działań na rzecz aktywizacji osób młodych na rynku pracy, w tym grupy NEET. Partnerzy realizują działania na rzecz tych grup samodzielnie, dublują swoją ofertę świadczonych usług z innymi podmiotami lokalnymi, gdyż nie posiadają wiedzy o działaniach innych partnerów - instytucji, organizacji oraz świadczonych przez nich usługach. Brak jest partnerstwa i współpracy podmiotów lokalnych w tym zakresie, co niesie za sobą niski stopień aktywizacji osób z grupy NEET, gdyż pojedyncze działania, zdaniem członków Partnerstwa, dają niską efektywność aktywizacyjną.</p>
Cel rekomendacji i priorytety	<p>Celem rekomendacji jest zapewnienie trwałości w funkcjonowaniu partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu:</p> <p>Priorytety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja podmiotów Partnerstwa i partnerów lokalnych w powiecie do wspólnego wypracowania działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET, w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów powiatu, • obligatoryjne poszerzenie Partnerstwa o lokalne organizacje młodzieżowe, instytucje edukacji, kultury, sportu i rekreacji działające na rzecz młodzieży, liderów młodzieżowych oraz przedstawicieli zaktywizowanej już młodzieży z grupy NEET, • wykorzystanie potencjału kapitału społecznego lokalnych instytucji oraz osób o dużej wiarygodności dla NEET.

<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania</p>	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Słaba promocja powiatowych warsztatów wśród podmiotów Partnerstwa i partnerów lokalnych skutkująca niską frekwencją instytucji/organizacji uczestniczących w warsztatach.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Opracowanie Planu Promocji warsztatów z udziałem podmiotów Partnerstwa oraz lokalnych mediów, parafii, szkół, wydziałów promocji starostw powiatowych i urzędów gmin, organizacji pozarządowych, organizacji młodzieżowych.</p> <p>Wskazanie partnerom lokalnym korzyści wynikających z udziału w działaniach Partnerstwa.</p> <p>Ryzyko 2:</p> <p>Brak środków finansowych do realizacji warsztatów</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Zapewnienie środków finansowych przez kilku partnerów.</p>
<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko- i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2020 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Wykreowanie trwałego sposobu wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów w powiatach z aktywnym udziałem partnerów lokalnych i młodzieży.</p>
<p>Adresaci rekomendacji</p>	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p> <p>Komenda Główna OHP oraz ośrodki OHP wojewódzkie</p> <p>Media lokalne</p> <p>Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p>

	<p>publiczne służby zatrudnienia; Ochotnicze Hufce Pracy; agencje zatrudnienia; instytucje szkoleniowe; instytucje dialogu społecznego; instytucje partnerstwa lokalnego, III sektor, podmioty ekonomii społecznej , samorząd lokalny i jednostki samorządu terytorialnego, organizacje młodzieżowe, instytucje edukacji, kultury, sportu i rekreacji działające na rzecz młodzieży.</p>
<p>Wskaźniki</p> <p>✓ Wskaźniki ilościowe (produkty)</p> <p>✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty)</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba zrealizowanych partnerskich warsztatów celem wspólnego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 21</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Liczba podmiotów uczestniczących w partnerskich warsztatów celem wspólnego wypracowania powiatowych działań aktywizujących i wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w oparciu o lokalną diagnozę problemów i zasobów.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 210</p>

Rekomendacja 3.4.2.

*Wojewódzkie Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa
na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy
jako instrument na aktywne funkcjonowanie partnerstwa*

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	4.2
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	Rekomendacje zawierające sposób funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu, celem zapewnienia trwałości.
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Wojewódzkie Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy jako instrument na aktywne funkcjonowanie partnerstwa</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>Przeprowadzone spotkania asocjacyjne, wywiady grupowe w powiatach oraz pogłębione badania IDI obejmujące IPR, NGOs, pracodawców i instytucje wojewódzkie wskazały potrzebę zastosowania następującego rozwiązania na poziomie regionu zachodniopomorskiego w zakresie funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu celem zapewnienia trwałości.</p> <p>✓ Rozwiązanie:</p> <ol style="list-style-type: none"> Partnerstwo dla zapewnienia aktualizacji rekomendacji i wspólnego wypracowania regionalnych działań zaplanuje oraz zorganizuje coroczne Wojewódzkie Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy z udziałem przedstawicieli wszystkich powiatów. Forum będzie organizowane pod przewodnictwem Partnerów kluczowych wiodących w regionie w zakresie aktywizacji

zachodniopomorskiego rynku pracy przy współpracy z powiatami, w których wypracowano w partnerstwie powiatowe działania aktywizujące i wspierające osoby młode z grupy NEET.

3. Forum będzie sposobem funkcjonowania partnerstwa po zakończeniu projektu.

4. Głównymi działaniami Forum będą:

- Integracja i zwiększenie wiedzy o podmiotach wojewódzkich i powiatowych w Partnerstwie,
- Promocja działań i rozwiązań podejmowanych na rzecz osób młodych w powiatach woj. zachodniopomorskiego,
- Upowszechnianie efektów podjętych działań/rozwiązań i promocji dobrych praktyk przez podmioty Partnerstwa,
- Wymiana doświadczeń pomiędzy różnorodnymi partnerami rynku pracy w zakresie aktywizacji osób młodych z grupy NEET na rynku pracy,
- Prezentacja najnowszych badań i założeń dokumentów strategicznych krajowych i regionalnych w zakresie osób młodych oraz zaktualizowanie wiedzy o możliwościach finansowania projektów ze środków EFS,
- Prezentacja propozycji rekomendacji z powiatów w zakresie aktywizacji osób młodych z grupy NEET na rynku pracy do wykorzystania przez Partnerstwo i Forum,
- Wypracowanie przez uczestników Forum propozycji zapisów rekomendacji do działań strategicznych polityki rynku w regionie

5. Każdego roku Partnerstwo w czasie Forum będzie mogło zaktualizować założenia Partnerstwa i umowę partnerstwa w zależności od potrzeb.

Uzasadnienie:

Brak stałych form spotkań w regionie z partnerami powiatowymi w zakresie działań na rzecz aktywizacji osób młodych na rynku pracy, w tym grupy NEET i wymiany doświadczeń. Partnerzy z powiatów i regionu nie mają wiedzy o sobie i stosowanych rozwiązaniach. Podmioty partnerstwa w czasie spotkań i badań stwierdziły, że brak jest wiedzy o najlepszych i najbardziej efektywnych przykładach aktywizacji osób młodych, brak jest też dostępu do najnowszych badań i dokumentów na

poziomie krajowym i regionalnym w tym zakresie oraz brak jest niezbędnej wiedzy w zakresie możliwości finansowania projektów.

Wobec powyższych ustaleń podmioty Partnerstwa uznają za zasadne oraz konieczne zorganizowanie corocznego Wojewódzkiego Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy jako instrumentu na aktywne funkcjonowanie partnerstwa.

Adresaci:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
 Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie,
 Powiatowe Urzędy Pracy,
 Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS,
 Komenda Główna OHP oraz ośrodki OHP wojewódzkie,
 Media lokalne,
 Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:
 publiczne służby zatrudnienia;
 Ochotnicze Hufce Pracy;
 agencje zatrudnienia;
 instytucje szkoleniowe;
 instytucje dialogu społecznego;
 instytucje partnerstwa lokalnego,
 samorząd lokalny,
 jednostki samorządu terytorialnego,
 III sektor,
 sektor ekonomii społecznej,
 organizacje pracodawców

Uzasadnienie adresatów:

Różnorodność partnerów powiatowych i regionalnych w organizacji i realizacji FORUM gwarantuje udostępnienie posiadanej wiedzy, rozwiązań, dobrych praktyk oraz promocję działań partnerskich z poziomu powiatu i regionu, które dadzą w efekcie nieograniczone możliwości tworzenia przestrzeni dla współpracy w wymiarze

strategicznym, operacyjnym i partnerskim na rzecz aktywizacji i wspierania osób młodych na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim.

Działania w ramach rekomendacji:

- Identyfikacja na poziomie powiatów i regionu podmiotów oraz osób, które już działają w Partnerstwie.
- Zaproszenie podmiotów Partnerstwa i powiatów, w których wypracowano w partnerstwie powiatowe działania aktywizujące i wspierające osoby młode z grupy NEET do współpracy w realizacji Forum.
- Organizacja Wojewódzkiego Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy z udziałem przedstawicieli wszystkich powiatów i podmiotów Partnerstwa:

A/ Integracja i zwiększenie wiedzy o podmiotach wojewódzkich i powiatowych w Partnerstwie,

B/ Promocja działań i rozwiązań podejmowanych na rzecz osób młodych w powiatach woj. zachodniopomorskiego,

C/ Upowszechnianie efektów podjętych działań / rozwiązań i promocji dobrych praktyk przez podmioty Partnerstwa,

D/ Wymiana doświadczeń pomiędzy różnorodnymi partnerami rynku pracy w zakresie aktywizacji osób młodych z grupy NEET na rynku pracy,

E/ Prezentacja najnowszych badań i założeń dokumentów strategicznych krajowych i regionalnych w zakresie osób młodych oraz zaktualizowanie wiedzy o możliwościach finansowania projektów ze środków EFS,

	<p>F/Prezentacja propozycji rekomendacji z powiatów w zakresie aktywizacji osób młodych z grupy NEET na rynku pracy do wykorzystania przez Partnerstwo i Forum,</p> <p>G/ Wypracowanie przez uczestników Forum propozycji zapisów rekomendacji do działań strategicznych polityki rynku w w regionie</p> <p>H/ Aktualizacja w razie potrzeb założeń Partnerstwa i umowy partnerstwa w czasie Forum przez Partnerstwo.</p>
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Problem:</p> <p>W oparciu o spotkania powiatowe i wojewódzkie wskazywano, że aktualnie nie istnieje systematyczna międzyinstytucjonalna współpraca IRP i innych instytucji oraz podmiotów w zakresie aktywizacji i wspierania osób młodych na rynku pracy, w tym z grupy NEET.</p> <p>Brakuje łącznika a między powiatami a województwem, ponieważ występuje wewnętrzna niespójność celów. Brakuje również wspólnej koordynacji działań i upowszechniania wiedzy o najlepszych rozwiązaniach w zakresie aktywizacji grupy NEET.</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Celem rekomendacji jest zapewnienie trwałości w funkcjonowaniu partnerstwa po zakończeniu realizacji projektu:</p> <p>Priorytety:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • aktywizacja podmiotów Partnerstwa, partnerów lokalnych w powiatach i regionie do współpracy i systematycznego działania w postaci wspólnej organizacji corocznego Wojewódzkiego Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy
Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania	<p>Ryzyko 1:</p> <p>Słaba promocja Forum wśród podmiotów Partnerstwa i partnerów</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Opracowanie Planu Promocji Forum z udziałem podmiotów Partnerstwa</p>
<p>Harmonogram realizacji / wdrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko- i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2020 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Wykreowanie trwałej platformy współpracy, wiedzy, wymiany doświadczeń, promocji rozwiązań i efektów rekomendacji i działań aktywizujących oraz wspierających osoby młode na rynku pracy, w tym grupy NEET w województwie w postaci corocznego Forum.</p>
Adresaci rekomendacji	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p> <p>Komenda Główna OHP oraz ośrodki OHP wojewódzkie</p> <p>Media lokalne</p> <p>Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p> <p>publiczne służby zatrudnienia;</p> <p>Ochotnicze Hufce Pracy;</p> <p>agencje zatrudnienia;</p> <p>instytucje szkoleniowe;</p> <p>instytucje dialogu społecznego;</p> <p>instytucje partnerstwa lokalnego,</p>

	<p>III sektor, podmioty ekonomii społecznej , samorząd lokalny i jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pracodawców, organizacje młodzieżowe, instytucje edukacji, kultury, sportu i rekreacji działające na rzecz młodzieży.</p>
<p>Wskaźniki</p> <p>✓ Wskaźniki ilościowe (produkty)</p> <p>✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty)</p>	<p>Wskaźnik produktu:</p> <p>Liczba zrealizowanych Forum pt. Wojewódzkie Forum Zachodniopomorskie Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 1</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Liczba podmiotów uczestniczących w Wojewódzkim Forum Zachodniopomorskiego Partnerstwa na Rzecz Aktywizacji i Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wskaźnik docelowa wskaźnika: 50</p>

3.5. Rekomendacje dodatkowe w zakresie włączenia w mainstreaming strategiczny, czyli uwzględnienia rekomendacji w dokumentach strategicznych: strategii rozwoju rynku pracy, strategii rozwiązywania problemów społecznych, strategii edukacyjne, Regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia itp.

Rekomendacja 3.5.1.
Rekomendacje w strategii rynku pracy

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	5.1
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	REKOMENDACJE DODATKOWE W ZAKRESIE WŁĄCZENIA W MAINSTREAMING STRATEGICZNY, CZYLI UWZGLĘDNIENIA REKOMENDACJI W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH: STRATEGIE ROZWOJU RYNKU PRACY, STRATEGIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, STRATEGIE EDUKACYJNE, REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA ITP
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Rekomendacje w strategii rynku pracy</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>✓ Rozwiązanie 1:</p> <p>Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:</p> <p><i>Implementacja elementów wybranych rekomendacji do Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia</i></p> <p>Opis i charakterystyka rozwiązania:</p> <p>1. Rozwiązanie przewiduje implementację rekomendacji o dokumenty strategiczne w województwie.</p>

2. Podstawowym rozwiązaniem jest założenie wprowadzenia do zapisów Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia (dalej: RPD) Województwa Zachodniopomorskiego rozdziału opisującego wybrane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie rekomendacje.

3. Rekomenduje się wprowadzenie do RPD w części: 2. *Analiza regionalnego rynku pracy* podrozdziału dotyczącego wyłącznie sytuacji osób młodych, w tym NEET na rynku pracy. Będzie to spójne z podrozdziałem: 3.7.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy*.

4. W opisie w podrozdziale: 3.7.2 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy* należy rozważyć wykorzystanie rekomendacji ujętych w niniejszym dokumencie. Opis planowanych działań mógłby być uzupełniony o rozwiązania wskazane w rekomendacjach.

5. W dokumencie RPD należy rozważyć uwzględnienie kategorii osób NEET, poza osobami młodymi do 29 roku życia.

6. Należy rozważyć uwzględnienie w rozdziale: 3.7.3 *Wsparcie i upowszechnienie kształcenia wśród osób dorosłych* kwestii osób młodych powyżej 18 roku życia oraz NEET.

Działania w ramach rekomendacji:

- ✓ Wprowadzenie propozycji zapisów rekomendacji do Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia.
- ✓ Przeformułowanie zapisów Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia pod względem proponowanych rozwiązań.
- ✓ Wprowadzenie propozycji zapisów rekomendacji do aktualnych lub przyszłych strategii regionalnych: strategii zatrudnienia, strategii edukacji itp.

Obszar, którego dotyczy rekomendacja	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych ✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym 	<p>Problem:</p> <p>Problem:</p> <p>Kwestia osób młodych, w tym NEET nie jest wystarczająco artykułowana w dokumentach strategicznych. Skutkiem tego jest niewystarczające uwzględniania działań na rzecz osób młodych w przedsięwzięciach i projektach.</p> <p>Problem osób młodych, w tym NEET powinien zajmować kluczowe, priorytetowe miejsce w strukturze dokumentu, jakim jest RPD.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Rozwiązania tworzone przez poszczególne podmioty najczęściej nie są wdrażane do tzw. głównego nurtu (mainstreaming), ponieważ instytucje, które posiadają kompetencje ustawowe, w tym zakresie, nie podejmują się takich wyzwań w stopniu wystarczającym.</p> <p>W związku z tym działania partnerskie, jak również rozwiązania nie są upowszechniane i wdrażane, ponieważ nie posiadają oparcia w dokumentach strategicznych.</p> <p>Dlatego też wspieranie osób młodych może napotykać bariery systemowe.</p> <p>Źródła wskazujące zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opinie przedstawicieli realizatorów projektów PO WER • opinie przedstawicieli publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy uzyskane w ramach spotkań asocjacyjnych i paneli. <p>Naturalnym obszarem dla wdrożenia rekomendacji są dokumenty strategiczne.</p>
Cel rekomendacji i priorytety	<p>Celem rekomendacji jest umożliwienie wdrożenia rekomendacji w główny nurt polityki.</p> <p>Priorytety:</p> <p>Wspieranie wdrożenia rekomendacji do działań strategicznych polityki rynku pracy w regionie.</p> <p>Zapobieganie zjawisku NEET poprzez uwzględnienie rekomendacji w strategiach rynku pracy.</p>

Ryzyka w realizacji rekomendacji i strategii jej minimalizowania	<p>Ryzyko:</p> <p>Stereotypowe podejście podmiotów ustawowo odpowiedzialnych za opracowywanie i wdrażanie strategii i programów.</p> <p>Strategia zapobiegania:</p> <p>Udział podmiotów odpowiedzialnych za opracowywanie, wdrażanie strategii i programów w procesie przygotowania wprowadzenia rekomendacji do dokumentów strategicznych.</p>
Harmonogram realizacji / wdrożenia <ul style="list-style-type: none"> ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko - i długoterminowych <p>publicznych, społecznych, finansowych</p>	<p>Termin realizacji rekomendacji: XII 2021 r.</p> <p>Skutki:</p> <p>Zwiększenie efektywności strategicznego zarządzania w województwie w zakresie wspierania aktywizacji osób NEET.</p>
Adresaci rekomendacji	<p>Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie</p> <p>Zachodniopomorskie Partnerstwo Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy</p> <p>Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej</p> <p>Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Ministerstwo Rozwoju – IZ PO WER</p> <p>Powiatowe Urzędy Pracy</p> <p>Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS</p> <p>Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • publiczne służby zatrudnienia; • Ochotnicze Hufce Pracy; • agencje zatrudnienia; • instytucje szkoleniowe; • instytucje dialogu społecznego; • instytucje partnerstwa lokalnego.

Wskaźniki	
✓ Wskaźniki ilościowe (produkty)	Wskaźnik produktu: Liczba rekomendacji, które zostały uwzględnione w dokumentach strategicznych. Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0 Wartość docelowa wskaźnika: 1
✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty)	Wskaźnik rezultatu: Liczba dokumentów strategicznych, które po aktualizacji uwzględniają rekomendacje. Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0 Wartość docelowa wskaźnika: 1

Rekomendacja 3.5.2

Rekomendacje w strategiach lokalnych: strategiach rozwiązywania problemów społecznych, lokalnych programach rewitalizacji

Element rekomendacji	OPIS
Numer rekomendacji	5.1
Zakres rekomendacji (Jeden z czterech określonych w Standardzie rekomendacji i regulaminie konkursu lub zakres dodatkowy)	REKOMENDACJE DODATKOWE W ZAKRESIE WŁĄCZENIA W MAINSTREAMING STRATEGICZNY, CZYLI UWZGLĘDNIENIA REKOMENDACJI W DOKUMENTACH STRATEGICZNYCH: STRATEGIE ROZWOJU RYNKU PRACY, STRATEGIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH, STRATEGIE EDUKACYJNE, REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA ITP
Nazwa rekomendacji i jej charakterystyka	<i>Rekomendacje w strategiach lokalnych: strategiach rozwiązywania problemów społecznych, lokalnych programach rewitalizacji</i>
Rozwiązania dotyczące poprawy sytuacji młodzieży	<p>✓ Rozwiązanie 1:</p> <p>Nazwa rozwiązania w ramach rekomendacji:</p> <p><i>Implementacja elementów wybranych rekomendacji do lokalnych dokumentów strategicznych kluczowych dla wsparcia osób młodych, w tym NEET: w tym zwłaszcza strategii rozwiązywania problemów społecznych, lokalnych programach rewitalizacji.</i></p> <p>Opis i charakterystyka rozwiązania:</p> <p>1. Rozwiązanie przewiduje implementację rekomendacji do dokumentów strategicznych w wymiarze lokalnym jako komplementarne do rozwiązania dotyczącego RPD.</p> <p>2. Podstawowym rozwiązaniem jest założenie wprowadzenia elementów wybranych rekomendacji do zapisów w strategiach rozwiązywania problemów społecznych. Strategie te w większości nie uwzględniają kwestii aktywizacji zawodowej i społecznej osób</p>

	<p>młodych, w tym NEET. Powoduje to marginalizację tej kwestii w działaniach na poziomie powiatowym i gminnym.</p> <p>3. Rekomenduje się wprowadzenie do powiatowych i gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych w częściach dotyczących diagnozy, identyfikacji problemów, analizy strategicznej, celów, działań i monitoringu - podrozdziału dotyczącego wyłącznie sytuacji osób młodych, w tym NEET w kontekście zagrożenia wykluczeniem społecznym oraz dezaktywizacją na rynku pracy.</p> <p>Działania w ramach rekomendacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przeprowadzenie akcji informacyjno szkoleniowej dla osób zarządzających procesem aktualizacji strategii wskazującej konieczność, możliwość oraz sposób dokonania wdrożenia rozwiązania. ✓ Realizacja akcji wspierającej i koordynacyjnej przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. ✓ Wprowadzenie propozycji zapisów rekomendacji do strategii rozwiązywania problemów społecznych. ✓ Wprowadzenie propozycji zapisów rekomendacji do lokalnych programów rewitalizacji.
<p>Obszar, którego dotyczy rekomendacja</p>	<p>Województwo zachodniopomorskie</p> <p>Wszystkie powiaty i gminy województwa zachodniopomorskiego</p>
<p>Uzasadnienie dla całej rekomendacji i wszystkich rozwiązań:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Problem, którego dotyczy rekomendacja ✓ Potrzeby, oczekiwania i możliwości osób młodych 	<p>Problem:</p> <p>Problem:</p> <p>Obecnie są wdrażane w wymiarze lokalnym lokalne programy rewitalizacji, które definiują obszar zdegradowany i wskazują obszar rewitalizacji. Jest to rewitalizacja o charakterze infrastrukturalnym, gospodarczym, społecznym. Osoby młode, w tym NEET powinny stanowić jedną z podstawowych kategorii osób, które są wspierane w ramach programu rewitalizacji. Według opinii osób uczestniczących w spotkaniach asocjacyjnych i FGI lokalne programy rewitalizacji w bardzo małym stopniu</p>

<p>✓ Źródłowe, zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym</p>	<p>uwzględniają osoby młode i brak jest przedsięwzięć dla osób NEET wpisanych do tych programów.</p> <p>Kwestia osób młodych, w tym NEET nie jest wystarczająco artykułowana w tych dokumentach strategicznych. Skutkiem tego jest niewystarczające uwzględniania działań na rzecz osób młodych w przedsięwzięciach i projektach na obszarach rewitalizowanych.</p> <p>Podobna sytuacja występuje, jeśli chodzi o strategię rozwiązywania problemów społecznych.</p> <p>Brak jest wyodrębnionych elementów strategii wskazujących na priorytetowe podejście do osób młodych.</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Ze względu na powyższe problemy utrudnione są działania partnerskie skierowane do osób młodych.</p> <p>W związku z tym działania partnerskie, jak również rozwiązania nie są upowszechniane i wdrażane, ponieważ nie posiadają oparcia w dokumentach strategicznych.</p> <p>Dlatego też wspieranie osób młodych może napotykać bariery systemowe.</p> <p>Źródła wskazujące zdiagnozowane przyczyny bezrobocia ludzi młodych na rynku regionalnym lub lokalnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opinie przedstawicieli realizatorów projektów PO WER • opinie przedstawicieli publicznych i niepublicznych instytucji rynku pracy uzyskane w ramach spotkań asocjacyjnych i paneli. <p>Powyższe opinie jednoznacznie wskazały na bariery systemowe w postaci braków w strategiach jako jedną z przyczyn bezrobocia osób młodych.</p>
<p>Cel rekomendacji i priorytety</p>	<p>Celem rekomendacji jest umożliwienie wdrożenia rekomendacji w główny nurt polityki lokalnej.</p> <p>Priorytety:</p> <p>Wspieranie wdrożenia rekomendacji do działań strategicznych polityki społecznej w regionie w wymiarze lokalnym.</p> <p>Zapobieganie zjawisku NEET poprzez uwzględnienie rekomendacji w strategiach rozwiązywania problemów społecznych i lokalnych planach rewitalizacji.</p>
<p>Ryzyka w realizacji rekomendacji</p>	<p>Ryzyko:</p> <p>Stereotypowe podejście podmiotów ustawowo odpowiedzialnych za opracowywanie i wdrażanie strategii i programów.</p>

i strategię jej minimalizowania	Strategia zapobiegania: Udział podmiotów odpowiedzialnych za opracowywanie, wdrażanie strategii i programów w procesie przygotowania wprowadzenia rekomendacji do dokumentów strategicznych.
Harmonogram realizacji / wdrożenia ✓ Termin realizacji / wdrożenia ✓ Ocena skutków krótko- i długoterminowych publicznych, społecznych, finansowych	Termin realizacji rekomendacji: XII 2021 r. Skutki: Zwiększenie efektywności strategicznego zarządzania w województwie w zakresie wspierania aktywizacji osób NEET.
Adresaci rekomendacji	Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie Zachodniopomorskie Partnerstwo Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Ministerstwo Rozwoju – IZ PO WER Powiatowe Urzędy Pracy Potencjalni wnioskodawcy projektów EFS Publiczne i niepubliczne instytucje rynku pracy, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • publiczne służby zatrudnienia; • Ochotnicze Hufce Pracy; • agencje zatrudnienia; • instytucje szkoleniowe; • instytucje dialogu społecznego; • instytucje partnerstwa lokalnego.
Wskaźniki ✓ Wskaźniki ilościowe (produkty)	Wskaźnik produktu: Liczba rekomendacji, które zostały uwzględnione w dokumentach strategicznych.

✓ Wskaźniki jakościowe (rezultaty)	<p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 1</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Liczba dokumentów strategicznych, które po aktualizacji uwzględniają rekomendacje.</p> <p>Wartość bazowa bieżąca wskaźnika: 0</p> <p>Wartość docelowa wskaźnika: 3</p>
------------------------------------	--

3.5. Instytucje wchodzące w skład Partnerstwa oraz uczestniczące w działaniach projektu oraz w procesie opracowywania rekomendacji i konsultacji

1.	Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie	ul. A. Mickiewicza 41 70-383 Szczecin
2.	Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Szczecinie	ul. A. Mickiewicza 41 70-383 Szczecin
3.	Ochotnicze Hufce Pracy - Zachodniopomorska Wojewódzka Komenda	ul. Dworcowa 19, 70-206 Szczecin
4.	Powiatowy Urząd Pracy w Białogardzie	ul. Świdwińska 21a, 78-200 Białogard
5.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie	ul. Plac Wolności 1 78-200 Białogard
6.	Powiatowa Rada Rynku Pracy	ul. Świdwińska 21a, 78-200 Białogard
7.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Białogardzie	ul. Mickiewicza 24 78-200 Białogard
8.	Hufiec Pracy 16-13 w Białogardzie	ul. 1-go Maja 18 78-200 Białogard
9.	PROMET ZAKŁAD MECHANICZNY Wesołowski Wiktor	ul. Chocimska 5 78-200 Białogard
10.	UNICON Sp. z o.o.	ul. Gdyńska 18 78-200 Białogard
11.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Białogardzie	ul. Dąbrowszczaków 14 78 - 200 Białogard
12.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. prof. Jana Radomskiego w Tychowie	ul. Parkowa 20 78-220 Tychowo
13.	Zespół Szkół w Karlinie	ul. Ks. S. Brzóska 6 78-230 Karolino
14.	Starostwo Powiatowe w Białogardzie	ul. Plac Wolności 16-17 78-200 Białogard
15.	STOWARZYSZENIE PRZEDSIĘBIORCÓW "RAZEM"	ul. Grunwaldzka 50 78-200 Białogard
16.	Fundacja Rozwój Obywatele Edukacja Finanse Społeczeństwo	Borzysław 17B 78-220 Tychowo
17.	Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno Gospodarczych w Białogardzie	ul. Królowej Jadwigi 28 78-200 Białogard
18.	Prywatne Centrum Edukacyjne Szkoły Sukces" Alicja Wojciechowska	ul. Mickiewicza 24 78-200 Białogard
19.	Cech Rzemiosł Różnych w Białogardzie	ul. Wojska Polskiego 53 78-200 Białogard
20.	Powiatowy Urząd Pracy w Choszcznie	ul. Dąbrowszczaków 13a 73-200 Choszczno
21.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Bolesława Chrobrego 27 A 73-200 Choszczno
22.	Powiatowa Rada Rynku Pracy	ul. Dąbrowszczaków 13a 73-200 Choszczno
23.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Choszcznie	ul. Chrobrego 27 73-200 Choszczno

24.	P.P.H.U. MATPOL s.c. Tracz Marek, Joksch Jarosław	ul Jana Długosza 22 73-200 Choszczno
25.	Remor S.A.	ul. Kolejowa 48 73-210 Recz
26.	Zespół Szkół Nr 1 im. Bolesława III Krzywoustego w Choszczynie	ul. Bolesława Chrobrego 31 A 73-200 Choszczno
27.	ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2 im. Noblistów Polskich	ul. Polna 5 73-200 Choszczno
28.	Wydział Edukacji, Kultury i Sportu	ul. Nadbrzeżna 2 73 – 200 Choszczno
29.	Północna Izba Gospodarcza w Choszczynie	ul. Bohaterów Warszawy 15 (Budynek PSS) 73-200 Choszczno
30.	Centrum Kształcenia Kursowego "OMNIBUS"	ul. Obronców Westerplatte 1 73-200 Choszczno
31.	Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Choszczynie	ul. Bohaterów Warszawy 17/23 73-200 Choszczno
32.	Powiatowy Urząd Pracy w Drawsku Pomorskim	ul. Starogrodzka 9 78-500 Drawsko Pomorskie
33.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Bolesława Chrobrego 4 78-500 Drawsko Pomorskie
34.	Powiatowa Rada Rynku Pracy	Plac Elizy Orzeszkowej 3 78-500 Drawsko Pomorskie
35.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Złocieniu	ul. Piaskowa 4 78-520 Złocieniec
36.	Punkt Pośrednictwa Pracy w Drawsku Pomorskim	pl. Elizy Orzeszkowej 3 78-500 Drawsko Pomorskie
37.	roozwijajsie.pl Lidia Głowacka	ul. Leśna 1/2 78-530 Wierzchowo
38.	EKOWIND Sebastian Byczkowski	Ul. Spokojna 17 78-520 Złocieniec
39.	TEAMDRESS	ul. Piaskowa 7 78-520 Złocieniec
40.	P.P.H. TUR-PLAST	ul. Pławieńska 7 78-550 Czaplinek
41.	STALEX - Producent ogrodzeń i bram	PIEKARY 2, 78-550 CZAPLINEK,
42.	Agrofreeze S.A. Czaplinek	Kołomąt 15 78-550 Czaplinek
43.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czaplinku	ul. Grunwaldzka 1 78-550 Czaplinek
44.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Drawsku Pomorskim	ul. Potczyńska 7 78-500 Drawsko Pomorskie
45.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Kaliszu Pomorskim	ul. Wolności 20 78-540 Kalisz Pomorski
46.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Złocieniu	ul. Okrzei 9 78-520 Złocieniec
47.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Drawsku Pomorskim	ul. Warmińska 1 78-500 Drawsko Pomorskie
48.	Starostwo Powiatowe w Białogardzie	Plac Elizy Orzeszkowej 3 78-500 Drawsko Pomorskie

49.	Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie	ul. Zakładowa 3 72-100 Goleniów
50.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Goleniowie	Ul. Poczтовая 43 72-100 Goleniów
51.	Powiatowa Rada Rynku Pracy	ul. Zakładowa 3 72-100 Goleniów
52.	BETMIX	ul. Górna 4 72-200 Nowogard
53.	Przedsiębiorstwo Państwowe Gardia	ul. Zamkowa 7b 72-200 Nowogard
54.	"BAJ" Barbara Syty	Stawno 23, 72-100 Goleniów
55.	STOK EMBALLERING POLAND Sp. z o.o	ul. Prosta 37, Łozienica 72-100 Goleniów
56.	PRD NOWOGARD SA	ul. Górna 2/1, 72-200 Nowogard
57.	Zespół Szkół nr 1 w Goleniowie	ul. Maszewska 6 72-100 Goleniów
58.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Nowogardzie	ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 21 72-200 Nowogard
59.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Maszewie	ul. Jedności Narodowej 6 72-130 Maszewo
60.	Starostwo Powiatowe w Goleniowie	ul. Dworcowa 1 72-100 Goleniów
61.	Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego	ul. Słowackiego 1 72-100 Goleniów
62.	AKADEMIA WSPIERANIA INICJATYW SPOŁECZNYCH "AWIS"	WARNKOWO 6 72-200 Nowogard
63.	Centrum Edukacji i Przedsiębiorczości "Profit"	ul. Wojska Polskiego 3, 72-200 Nowogard
64.	CENTRUM KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO I PRAKTYCZNEGO LINGUA EJP PASTEWSKA EWA	ul. Stefana Żeromskiego 70 72-100 Goleniów
65.	Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców w Goleniowie	Ul. Konstytucji 3-go Maja 19 72-100 Goleniów
66.	Klaster eBiznesu Pomorza Zachodniego	Pocztowa 2 Goleniów
67.	Cech Rzemiosł z Nowogardu	
68.	Powiatowy Urząd Pracy w Gryficach	ul. Koszarowa 4 72-300 Gryfice
69.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach	ul. Dworcowa 22, 72-300 Gryfice
70.	Powiatowa Rada Rynku Pracy	ul. Koszarowa 4 72-300 Gryfice
71.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Trzebiatowie	ul. Witosa 8 72-320 Trzebiatów
72.	Hufiec Pracy 16-12 w Trzebiatowie	ul. Torowa 1 72-320 Trzebiatów
73.	INTER GRAD Sp. z o. o.	Sowno 52 72-310 Płoty,

74.	Korporacja Przemysłowa "ARKADA" S.A. Zakład Konstrukcji Stalowych w Płotach	72-310 Płoty, ul. Wiejska 1
75.	Kapitan Navi Elżbieta Stramek i Waldemar Karpiński Spółka jawna	ul. Kołobrzeska 26A 72-320 Trzebiatów
76.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Czesława Miłosza w Gryficach	ul. 11 Listopada 10 72 – 300 Gryfice
77.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wincentego Witosa	ul. Paderewskiego 13 72-310 Płoty
78.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Zbigniewa Herberta w Trzebiatowie	Plac Lipowy 15 72-320 Trzebiatów
79.	Starostwo Powiatowe w Gryficach	Plac Zwycięstwa 37 72-300 Gryfice
80.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Gryflandia”	ul. Koszarowa 4 72-300 Gryfice
81.	"Rozwój-Edukacja" Centrum Szkoleniowe w Rogozinie	Rogozina - 72-350 Niechorze
82.	Grażyna Misiak USŁUGI EDUKACYJNE	ul. Starogrodzka 70 72-300 Gryfice
83.	WZDZ Szczecin Centrum Kształcenia Zawodowego w Trzebiatowie	Torowa 27 72-320 Trzebiatów
84.	Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Gryficach	ul. Mickiewicza 23,24 72-300 Gryfice
85.	Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie	ul. Łużycka 55 74-100 Gryfino
86.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie	Łużycka 91 74-100 Gryfino
87.	Powiatowa Rada Zatrudnienia w Gryfinie	ul. Łużycka 55 74-100 Gryfino
88.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Gryfinie	ul. Szczecińska 19 74-100 Gryfino
89.	IQ-Job Sp. z o.o.	ul. Obrońców Stalingradu 3/1 74-520 Cedynia
90.	EKO-PLAST Sp. z o.o.	ul. Morenowa 7 Czepino 74-100 Gryfino
91.	"K i M" S.C.	Czarkowie 60, Połczyn Zdrój 78-320
92.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Gryfinie	Ul. Łużycka 91 74-100 Gryfino
93.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Chojnie	ul. Dworcowa 3 74 - 500 Chojna
94.	Starostwo Powiatowe w Gryfinie Wydział Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki	ul. 11 Listopada 16D 74-101 Gryfino
95.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Dolnoodrzańska Inicjatywa Rozwoju Obszarów Wiejskich	ul. Sprzymierzonych 1 74-100 Gryfino
96.	Stowarzyszenie edukacji, promocji i wsparcia społecznego Nasza Mała Ojczyzna	Steklno 3A 74-105 Steklno
97.	SALOMON Centrum szkoleniowo – doradcze	ul. Jagiellońska 19, 74-500 Chojna
98.	Szkoła Aplikacji i Reklamy sp. z o.o.	Gryfino ul. Pomorska 58

99.	Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców	ul. Szczecińska 19-19a 74-100 Gryfino
100.	Powiatowy urząd Pracy w Kamieniu Pomorskim	ul. Topolowa 5 72-400 Kamień Pomorski
101.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim	ul. Wolińska 7B, 72-400 Kamień Pomorski
102.	P.P.H. Pankbud - Tartak, Stolarnia	Chrzastowo 13 72-400 Kamień Pomorski
103.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Benicach	Benice 12 72-400 Kamień Pomorski
104.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. St. Staszica w Kamieniu Pomorskim	ul. Wolińska 7A 72-400 Kamień Pomorski
105.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Wolinie	Słowiańska 2 72-510 Wolin
106.	Starostwo Powiatowe w Kamieniu Pomorskim	ul. Wolińska 7B 72-400 Kamień Pomorski
107.	Lokalna Grupa Działania "Partnerstwo w rozwoju"	ul. Zamkowa 21 , 72-510 Wolin
108.	Stowarzyszenie na rzecz Kultury i Edukacji	Reymonta 8 72-420 Dziwnów
109.	Policealna Szkoła Zawodowa w Kamieniu Pomorskim	ul. Wolińska 9 72-400 Kamień Pomorski
110.	Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców	ul. Mieszka I 6A, 72-400 Kamień Pomorski
111.	Powiatowy Urząd Pracy w Kołobrzegu	ul. Katedralna 46-48 78-100 Kołobrzeg
112.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kołobrzegu	ul. Artura Grottgera 11 78-100 Kołobrzeg
113.	Powiatowa Rada Rynku Pracy	ul. Katedralna 46-48 78-100 Kołobrzeg
114.	Punkt Pośrednictwa Pracy w Kołobrzegu	ul. 1 Maja 47 78-100 Kołobrzeg
115.	Hufiec Pracy 16-15 w Kołobrzegu	ul. 1-go Maja 47 78-100 Kołobrzeg
116.	Polska Żegluga Bałtycka S.A.	ul. Portowa 41 78-100 Kołobrzeg
117.	Foodmark Poland Sp. z o.o.	ul. Bałtycka 29 78-100 Kołobrzeg
118.	Pomorskie Centrum Hotelarstwa POLONIA	ul. Gryfitów 2 78-100 Kołobrzeg
119.	KOŁOBRZESKA STOCZNIA REMONTOWA "DOK"	ul. Stoczniowa 14b 78-100 Kołobrzeg
120.	Zespół Szkół Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Kołobrzegu	ul. 1 Maja 47 78-100 Kołobrzeg
121.	Zespół Szkół Nr 2 im. Bolesława III Krzywoustego	ul. Piastowska 5 78-100 Kołobrzeg
122.	Zespół Szkół Morskich im. Polskich Rybaków i Marynarzy	ul. Arciszewskiego 21 78-100 Kołobrzeg
123.	Zespół Szkół im. Macieja Rataja	ul. IV Dywizji Wojska Polskiego 72 78-120 Gościno

124.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich im.Emilii Gierczak	ul.Łopuskiego 13 78-100 Kołobrzeg
125.	Zespół Szkół Policealnych	ul. Grottgera 12 78-100 Kołobrzeg
126.	Starostwo Powiatowe - Wydział Edukacji i Kultury	pl. Ratuszowy 1 78-100 Kołobrzeg
127.	Stowarzyszenie Lokalnej Grupy Działania "Siła w Grupie".	ul. IV Dywizji WP 58 78-120 Gościno
128.	Stowarzyszenie Rybacka Lokalna Grupa Działania „Morze i Parsęta”	ul. Dworcowa 12 78-100 Kołobrzeg
129.	Kołobrzesckie Stowarzyszenie Przedsiębiorców	ul. Giełdowa 8F/14 78-100 Kołobrzeg
130.	ZACHODNIOPOMORSKIE CENTRUM SZKOLEŃ I WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI MIROŚLAW SZCZEGLIK	ul. E. Łopuskiego 19a/6 78-100 Kołobrzeg,
131.	Cech Rzemiosł Różnych	ul. Dubois 29 78-100 Kołobrzeg
132.	KGN Consulting Sp. z o. o.	Piłsudskiego 32 75-511 Koszalin
133.	PRO-WAM Sp. z o.o.	ul. Zwycięstwa 278 75-671 Koszalin
134.	Fabryka Styropianu ARBET Sp.j.	ul. Bohaterów Warszawy 32 75-211 Koszalin
135.	UNICOM STENZEL Irena Stenzel	ul. Grabowa 35, 75-644 Koszalin
136.	Muller Technik Koszalin Sp. z o.o.	ul. Bojowników o Wolność i Demokrację 8 75-209 Koszalin
137.	Zespół Szkół nr 1 im. Mikołaja Kopernika	ul.W.Andersa 30, 75-626 Koszalin
138.	Zespół Szkół nr 7 im. Bronisława Bukowskiego	ul. Orłąt Lwowskich 18 75-522 Koszalin
139.	Zespół Szkół nr 8 im. Teduesza Kościuszki	ul. Morska 108 75-235 Koszalin
140.	Zespół Szkół nr 9 im. Romualda Traugutta	ul. Jedności 9 75 - 401 Koszalin
141.	Zespół Szkół nr 10 im. Bolesława Chrobrego	ul. Gnieźnieńska 8 75-736 Koszalin
142.	Zespół Szkół nr 12	75-816 Koszalin ul. Potczyńska 71a
143.	Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stanisława Staszica	ul. Jana Pawła II 17 75-452 Koszalin
144.	Urząd Miejski, WYDZIAŁ EDUKACJI	ul. Mickiewicza 26 75-007 Koszalin
145.	FUNDACJA RZECZ JASNA	Andersa 16A Koszalin
146.	Towarzystwo Wiedzy i Przedsiębiorczości	Jarzębinowa 52, 75-682 Koszalin
147.	KOSZALIŃSKA IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA	Plac Wolności 2-3 75-622 Koszalin
148.	Fundacja Centrum Innowacji i Przedsiębiorczości	ul. Zwycięstwa 42 75-037 Koszalin

149.	Zrzeszenie Kupców i Przedsiębiorców w Koszalinie	ul. Piłsudskiego 6 75-511 Koszalin
150.	Fundacja Oświatowa Europejskie Centrum Edukacyjne	ul. T. Chałubińskiego 15, 75-581 Koszalin
151.	"KURSANT" Roman Granosik Centrum Szkoleniowo-Doradcze	ul. Szczecińska 25A/3, 75-122 Koszalin
152.	Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Zawodowej Optima	ul. Zwycięstwa 147/1 75-037 Koszalin
153.	Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie	ul. Raławicka 13 75-620 Koszalin
154.	Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie	ul. Raławicka 13 75-620 Koszalin
155.	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Koszalinie	ul. Morska 43 75-215 Koszalin
156.	Młodzieżowe Biuro Pracy w Koszalinie	
157.	Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Koszalinie	
158.	Hufiec Pracy 16-8 w Koszalinie	
159.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Koszalinie	ul. Zwycięstwa 42, p.302 (III piętro) 75-037 Koszalin
160.	Fabryka Bombek TESTPOL Michał Kułaga	Naław 14c 76-010 Polanów
161.	Środkowopomorska Grupa Działania	ul. Wł. Andersa 34, 75- 626 Koszalin
162.	Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Boninie	Bonin 1-2 76-009 Bonin
163.	KOSZALIŃSKI ZWIĄZEK PRACODAWCÓW	Zwycięstwa 190 75-029 Koszalin
164.	Cech Rzemiosł Różnych w Koszalinie	75-557 Koszalin ul. Moniuszki 2
165.	Polski Klaster Żeglarski	ul. E. Gierczak 10B/12, 75-331 Koszalin
166.	Powiatowy Urząd Pracy w Łobzie	ul. Niepodległości 13 73-150 Łobez
167.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Bema 27, 73-150 Łobez
168.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Łobzie	ul. Krótka 2 73-150 Łobez
169.	Środowiskowy Hufiec Pracy 16-4 w Łobzie	
170.	BAMOR Sp. z o.o.	ul. Jedności Narodowej 21 72-315 RESKO
171.	GMK Łobez S.A.	ul. Bema 35 73-150 Łobez
172.	Zespół Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Łobzie	ul. Niepodległości 54 73-150 Łobez
173.	Starostwo Powiatowe - Wydział Oświaty i Promocji	ul. Konopnickiej 41, 73-150 Łobez

174.	Centrum Inicjatyw Wiejskich	ul. Drawska 6 73-150 Łobez
175.	Stowarzyszenie Centrum Zwiększania Aktywności Społecznej	Jagiellońska 8 lok. 3 73-155 Węgorzyno
176.	Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego	ul. Armii Krajowej 25, 73-150 Łobez
177.	Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorców w Łobzie	ul. Słowackiego 6 73-150 Łobez
178.	Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu	ul. Spokojna 22 74-300 Myślibórz
179.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Myśliborzu	ul. Północna 15 74-300 Myślibórz
180.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Barlinku	
181.	Ośrodek Szkolenia i Wychowania 16-1 w Barlinku	ul. Św. Bonifacego 36 74-320 Barlinek
182.	Watex Sp. z o.o	ul. Pełczycka 3a 74-320 Barlinek
183.	Ircha sp. z o.o.	ul. Kosynierów 57 74-400 Dębno
184.	JOKŚ Budowa Maszyn Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.	ul. Kosynierów 55, 74-400 Dębno
185.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 im. S. Dariusza i S. Girensa	ul. Strzelecka 51 74-300 Myślibórz
186.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Barlinku	ul. Szosowa 2 74-320 Barlinek
187.	Zespół Szkół im. Noblistów Polskich	ul. Za Bramką 8 74 -300 Myślibórz
188.	Zespół Szkół i Placówek w Smolnicy	Smolnica 51 74-400 Dębno
189.	Starostwo Powiatowe, Wydział Edukacji	ul. Północna 15, 74-300 Myślibórz
190.	Stowarzyszenie "Lider Pojezierza"	ul. Sądowa 8, 74-320 Barlinek
191.	Terenowy Oddział Stowarzyszenia Ochotniczych Hufców Pracy w Rowie-Trzcińsku	Rów 27a 74-312 Rów
192.	Organizacja Przedsiębiorców Barlinek	74-320 Barlinek ul. Sądowa 8
193.	Centrum Kształcenia Wiedza dla Wszystkich	ul. Armii Polskiej 13 74-300 Myślibórz
194.	Fundacja Rozwój i Edukacja	ul. Armii Polskiej 13 74-300 Myślibórz
195.	Centrum Edukacyjne Konsul	ul. Jana Pawła II 1 74-400 Dębno
196.	STOWARZYSZENIE WSPIERANIA EDUKACJI ZAWODOWEJ "WABAR" W ZSP NR 1 W BARLINKU	ul. Szosowa 2 74-320 Barlinek
197.	Cech Rzemiosł Różnych w Myśliborzu	ul. Weterynaryjna 14 74-300 Myślibórz
198.	Północna Izba Gospodarcza w Myśliborzu	ul. 1-go Maja 19 74-300 Myślibórz

199.	Powiatowy Urząd Pracy w Policach	72-010 Police ul. Tadeusza Kościuszki
200.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Szkolna 2 72 – 010 Police
201.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Policach	ul. Fabryczna 21 72-010 Police
202.	Hufiec Pracy 16-10 w Policach	
203.	Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.	72-010 Police ul. Kuźnicka 1
204.	ORO Polska sp. z o.o.	ul. Kresowa 13 72-009 Police
205.	Aluhak Production sp. z o.o.	72-010 Police ul. Tanowska 20A
206.	LENDER WYROBY GUMOWE Sp.j.	ul. Tanowska 2 72-010 Police Polska
207.	Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach	72-010 Police Siedlecka 6
208.	Starostwo Powiatowe - Wydział Edukacji i Kultury	ul. Tanowska 8 72-010 Police
209.	LGD Dobre Gminy	ul. Graniczna 24A Dobra
210.	Zachodniopomorska Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości, Ekologii i Nauki	Majowa 111A , 72-004 Tanowo
211.	Fundacja Ośrodek Doskonalenia Kadr	72-010 Police ul. Siedlecka 6a
212.	Powiatowy Urząd Pracy w Pyrzycach	ul. Dworcowa 23 74-200 Pyrzyce
213.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pyrzycach	ul. Młodych Techników 7, 74-200 Pyrzyce
214.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Pyrzycach	ul. Dworcowa 23 74-200 Pyrzyce
215.	PRES-CON Sp. z o.o.	Kozielice 108 74-204 Kozielice
216.	EUROPA SYSTEMS	Żabów 76B, 74-200 Pyrzyce
217.	Zespół Szkół Nr 2 CKU	ul. Młodych Techników 5 74-200 Pyrzyce
218.	Starostwo Powiatowe - Wydział Oświaty, Kultury, Sportu i Turystyki	ul. Lipiańska 4 74-200 Pyrzyce
219.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Ziemia Pyrzycka	Plac Wolności 3 74-200 Pyrzyce
220.	FUNDACJA OŚWIATOWA "REALIZUJMY MARZENIA"	ul. POZNAŃSKA, nr 3 Pyrzyce
221.	Cech Rzemiosł Różnych w Pyrzycach	Pyrzyce, ul. Stargardzka 27
222.	Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie	ul. Sempołowskiej 2a 76-100 Sławno
223.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie	ul. Sempołowskiej 2a 76-100 Sławno

224.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Sławnie	ul. M. Curie-Skłodowskiej 9 76-100 Sławno
225.	STOCZNIA DARŁOWO	ul. Conrada 1, 76-150 Darłowo
226.	Baltimer Sp. z o.o.	ul. Gdańska 46 76-100 Sławno
227.	PPH Pirs sp. z o.o	ul. Conrada 1, 76-150 Darłowo
228.	Zespół Szkół Agrotechnicznych w Sławnie	ul. Sempołowskiej 2 76-100 Sławno
229.	Zespół Szkół Morskich w Darłowie	Ul. Szpitalna 1 76-150 Darłowo
230.	Starostwo Powiatowe w Sławnie Wydział Edukacji i Spraw Społecznych	ul. Sempołowskiej 2a 76-100 Sławno
231.	FUNDACJA WSPIERANIA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	ul. Armii Krajowej 17 lok. 8 76-100 Sławno
232.	STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU POWIATU SŁAWIEŃSKIEGO	ul. Chełmońskiego 30 76-100 Sławno
233.	NADMORSKIE CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ MGM Spółka z o. o.	76-100 Sławno Aleja Wojska Polskiego 23
234.	Cech Rzemiosł Różnych w Słupsku im. płk J. Kilińskiego	ul. Kowalska 1 76-200 Słupsk
235.	Powiatowy Urząd Pracy w Stargardzie	ul. Pierwszej Brygady 35, 73-110 Stargard
236.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Skarbowa 1 73-110 Stargard
237.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Stargardzie	ul. Jugosłowiańska 22 a 73-110 Stargard
238.	Ośrodek Szkolenia i Wychowania 16-3 w Stargardzie	
239.	KUCA SP. Z O.O.	ul. Pierwszej Brygady 35 73-110 Stargard
240.	REDO Systemy Przemysłowe	Ul. Towarowa 13A 73-110 Stargard
241.	Centrum Kształcenia Praktycznego	ul. Pierwszej Brygady 35 73 - 110 Stargard
242.	Zespół Szkół Nr 1 im. Mieszka I	ul. Park 3 Maja 2 73 - 110 Stargard
243.	Zespół Szkół Nr 2 im. Mikołaja Kopernika	Os. Zachód B 15 a 73 - 110 Stargard
244.	Zespół Szkół Nr 5 im. Tadeusza Tańskiego	ul. Śniadeckiego 4-6 73-110 Stargard
245.	Zespół Szkół Budowlano - Technicznych	ul. Składowa 2A 73 - 110 Stargard
246.	Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Stargardzie	ul. Skarbowa 1, 73-110 Stargard,
247.	Stowarzyszenie „WIR” – Wiejska Inicjatywa Rozwoju	ul. Rynek Staromiejski 5 73-110 Stargard
248.	Stargardzka Izba Gospodarcza	ul. Pierwszej Brygady 35 lok. 302 73-110 Stargard

249.	Centrum Edukacyjne Omnibus Małgorzaty Starzyńskiej	ul. Składowa 1/1 73-110 Stargard
250.	Centrum Szkoleń Marleny Płonki	73-110 Stargard, ul. Czarnieckiego 1/20,
251.	PIOTR JEZERSKI OŚRODEK KSZTAŁCENIA KURSOWEGO RENOMA	Bornholmska 92, 73-110 Stargard
252.	Qkarierze	ul. Czarnieckiego 2/3 73-110 Stargard
253.	Cech Rzemiosł Różnych	ul. Kaszubska 19 73 - 110 Stargard
254.	Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie	ul. Mickiewicza 39, 70-383 Szczecin
255.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Sikorskiego 3, 70-323 Szczecin
256.	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Szczecinie	ul. Dworcowa 19 70 - 206 Szczecin
257.	Młodzieżowe Biuro Pracy w Szczecinie	
258.	Mobilne Centrum Informacji Zawodowej w Szczecinie	
259.	Hufiec Pracy 16-5 w Szczecinie	
260.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Szczecinie	al. Papieża Jana Pawła II 50 70-413 Szczecin
261.	Hufiec Pracy 16-7 w Szczecinie	ul. Gryfińska 151/U1 70-806 Szczecin
262.	Centrum Edukacji Ogrodniczej	ul. Batalionów Chłopskich 115, 70-760 Szczecin
263.	Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej	ul. Hoża 6, 71-699 Szczecin
264.	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Wojewódzkiego Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Szczecinie	pl. Jana Kilińskiego 3 70-965 Szczecin
265.	Zespół Szkół Budowlanych im. Kazimierza Wielkiego	ul. Unisławy 32/33, 71-402 Szczecin
266.	Zespół Szkół Elektryczno-Elektronicznych im. prof. M.T. Hubera	ul. Racibora 60, 71-677 Szczecin
267.	Zespół Szkół Łączności	ul. Ku Słońcu 27/30, 71-080 Szczecin
268.	Zespół Szkół Nr 2 im. Władysława Orkana	ul. Portowa 21, 70-833 Szczecin
269.	Zespół Szkół Nr 3 im. Prof. Oskara Langego	ul. Gen. Sowińskiego 1, 70-236 Szczecin
270.	Zespół Szkół Nr 4 im. Armii Krajowej	ul. Kusocińskiego 3, 70-237 Szczecin
271.	Zespół Szkół Nr 6 im. Mikołaja Reja	ul. Gen. Sowińskiego 3, 70-236 Szczecin
272.	Zespół Szkół Nr 8 im. Stanisława Staszica	ul. 3 Maja 1 a, 70-214 Szczecin
273.	Zespół Szkół Rzemieślniczych	ul. Chmielewskiego 19, 70-028 Szczecin

274.	Zespół Szkół Samochodowych	ul. Klonowica 14, 72-244 Szczecin
275.	Wydział Oświaty	Plac Armii Krajowej 1 70-456 Szczecin
276.	TALENT & KARIERA - FUNDACJA ROZWOJU ZAWODOWEGO	ul. Celna 1 70-644 Szczecin
277.	Fundacja Socia Evoluo	ul. Ceramiczna 2 70-893 Szczecin
278.	FUNDACJA ZACHODNIOPOMORSKA AKADEMIA NAUKI I ROZWOJU	Al. Niepodległości 18-22 lok. 104 70-412 Szczecin
279.	Stowarzyszenie Rozwoju i Edukacji "Lider"	ul. Monte Cassino 13 70-466 Szczecin
280.	Stowarzyszenie Promowania, Kształcenia, Aktywności i Etyki „PRZEKAZ”	al. Papieża Jana Pawła II 36/26 70-453 Szczecin
281.	POLSKA FUNDACJA SPOŁECZEŃSTWA PRZEDSIĘBIORCZEGO	
282.	CENTRUM KSZTAŁCENIA PLEJADA	70 - 766 SZCZECIN UL. LESZCZYNOWA 11A
283.	Szczecińskie Centrum Edukacyjne	ul. Mieszka I 61 c, 71-011 Szczecin
284.	CENTRUM EDUKACJI ZDROJE	ul. Jabłoniowa 15, 70-761 Szczecin
285.	Szczecińskie Collegium Informatyczne Technikum Informatyczne SCI	ul. Mazowiecka 13 70-526 Szczecin
286.	CENTRUM EDUKACJI I ZARZĄDZANIA KORPORACJA "ROMANISZYN" SP. Z O.O	71-525 Szczecin, ul. H. Kołłątaja 31/4
287.	Północny Związek Pracodawców	ul. Rayskiego 23/2 70-442 Szczecin
288.	Związek Pracodawców Pomorza Zachodniego Lewiatan	ul. Księcia Wacławowa I 20c/2 71-667 Szczecin
289.	Cech Rzemiosł Różnych w Szczecinie	Al. Wojska Polskiego 78 70-482 Szczecin
290.	IZBA RZEMIEŚNICZA MAŁEJ I ŚREDNIEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	Al. Wojska Polskiego 78 70-482 Szczecin
291.	Stowarzyszenie Klaster ICT Pomorze Zachodnie	ul. Cyfrowa 6 71-441 Szczecin
292.	Zachodniopomorski Klaster Morski	ul. Łady 2 70-966 Szczecin
293.	Zachodniopomorski Klaster Przemysłów Kreatywnych	Al. Wojska Polskiego 86 70-482 Szczecin
294.	Stowarzyszenie Zachodniopomorski Klaster Chemiczny „ZIELONA CHEMIA”	ul. Jagiellońska 20, 70-363 Szczecin
295.	Klaster Morski Pomorza Zachodniego	ul. Bytomska 7 70-603 Szczecin
296.	Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinku	ul. Koszalińska 91 78-400 Szczecinek
297.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	ul. Wiatraczna 1 78-400 Szczecinek
298.	Ośrodek Szkolenia Zawodowego	ul. Kościuszki 47-49 pok. nr 11 78-400 Szczecinek

299.	Punkt Pośrednictwa Pracy w Szczecinku	ul. Kościuszki 47/49 78-400 Szczecinek
300.	Hufiec Pracy 16-9 w Szczecinku	ul. Kościuszki 47-49 78-400 Szczecinek
301.	EUREKA Centrum Rozwoju Zawodowego	ul. A Mickiewicza 2, 78-400 Szczecinek
302.	Kronospan Szczecinek Sp. z o.o.	ul. Waryńskiego 1 78-400 Szczecinek
303.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe "JONEX" Adam Jonczyk	ul. Sikorskiego 22 78-400 Szczecinek
304.	Opak Leopold Pączka Sp. J.	ul. Harcerska 9, 78-400 Szczecinek
305.	Zespół Szkół nr 1 im. KEN	ul. Szczecińska 47 78-400 Szczecinek
306.	ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 2 IM. KS. WARCISŁAWA IV	UL. 1 MAJA 22 78-400 SZCZECINEK
307.	Zespół Szkół Technicznych	ul. Koszalińska 81 78-400 Szczecinek
308.	Zespół Szkół Nr 6 im. St. Staszica	ul. Stanisława Staszica 15 78-400 Szczecinek
309.	Zespół Szkół im. Oskara Langego	ul. Brzeźnicka 10 78-425 Biały Bór
310.	Starostwo Powiatowe w Szczecinku Wydział Edukacji, Kultury i Sportu	ul. 28 Lutego 16 78-400 Szczecinek
311.	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania POJEZIERZE RAZEM	ul. 28 Lutego 16 78-400 Szczecinek
312.	FUNDACJA PRYZSTAŃ	ul. Połczyńska 2 a 78- 400 Szczecinek
313.	Fundacja "Miłosierdzie i Wiedza"	ul. 9 Maja 12/12 78-401 Szczecinek
314.	Fundacja Instytut Kształcenia Kadr	ul. Bohaterów Warszawy 31-35 78-400 Szczecinek
315.	Centrum Kariery Zawodowej	ul. Szkolna 2/2u 78-400 Szczecinek
316.	Cech Rzemiosł Różnych	Wyszyńskiego 25A 78-400 Szczecinek
317.	Szczecinecki Klaster Meblowy	ul. Waryńskiego 1 78-400 Szczecinek
318.	Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie	ul. Kołobrzeska 3 78-300 Świdwin
319.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie	ul. Koszalińska 12 78-320 Potczyn-Zdrój
320.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Świdwinie	ul. Mieszka I 16 78-300 Świdwin
321.	PLASTIC-FORM Spółka Jawna	ul. Polna 9 78-300 Świdwin
322.	BIS-PAK Spółka z o.o.	ul. Szczecińska 97, 78-300 Świdwin
323.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowe fleisch mannschaft®-Polska Sp. z o.o.	ul. 3-go Marca 18d, 78-300 Świdwin

324.	"K i M" S.C.	Czarkowie 60, Połczyn Zdrój 78-320
325.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie	ul. Kościuszki 28 78-300 Świdwin
326.	Zespół Szkół Rolniczych CKP im. S. Żeromskiego w Świdwinie	ul. Szczecińska 88 78-300 Świdwin
327.	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Połczynie-Zdroju	ul. St. Staszica 6 78-320 Połczyn - Zdrój
328.	STAROSTWO POWIATOWE W ŚWIDWINIE Wydział Spraw Społeczno Oświatowych	ul. Mieszka I 16 78-300 Świdwin
329.	Lokalna Grupa Działania - "Powiatu Świdwińskiego"	ul. Kołobrzaska 43 78-300 Świdwin
330.	Powiatowy Urząd Pracy w Świnoujściu	ul. Wojska Polskiego 1/2A 72-600 Świnoujście
331.	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	ul. Dąbrowskiego 4 72-600 Świnoujście
332.	Hufiec Pracy 16-14 w Świnoujściu	ul. Jana Sołtana 2 72-600 Świnoujście
333.	Rejonowy Ośrodek Szkolenia Zawodowego Młodzieży w Świnoujściu – filia ROSZM w Nosowie	ul. Kasprowicza 11 72-602 Świnoujście
334.	ALUMARE Sp. z o.o.	ul. Portowa 16 72-600 Świnoujście
335.	J&K Alkon sp. z o.o.	Piłsudskiego 1 72-600 Świnoujście
336.	HIMMEL Polska	ul. 11 Listopada 12b/2 72-600 Świnoujście
337.	Centrum Edukacji Zawodowej i Turystyki w Świnoujściu	ul. Gdyńska 26 72-600 Świnoujście
338.	Zespół Szkół Morskich	ul. Sołtana 2 72-602 Świnoujście
339.	Urząd Miasta Świnoujście, Wydział Edukacji	ul. Wojska Polskiego 1/5 72-600 Świnoujście
340.	Lokalna Grupa Rybacka "Zalew Szczeciński"	ul. Dworcowa 4 72-602 Świnoujście
341.	Centrum Kształcenia Zawodowego	ul. Rybaki 13 72-600 Świnoujście
342.	Instytut Kształcenia Ustawicznego	PASAŻ "CENTRUM" - Armii Krajowej 12/311 (3 piętro)
343.	Zachodniopomorskie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Świnoujściu	ul. Grodzka 3 72-600 Świnoujście
344.	Cech Rzemiosł Różnych w Świnoujściu	Ul. Bohaterów Września 4 72-600 Świnoujście
345.	Powiatowy Urząd Pracy w Wałczu	ul. Wojska Polskiego 41 78-600 Wałcz
346.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wałczu	Al. Zdobywców Wału Pomorskiego 54 78-600 Wałcz
347.	Młodzieżowe Centrum Kariery w Wałczu	ul. Zdobywców Wału Pomorskiego 54, 78-600 Wałcz
348.	Hufiec Pracy 16-6 w Wałczu	ul. Bankowa 13 78-600 Wałcz

349.	TARTAK-TUCZNO Sp. z o.o.	ul. Wolności 22 78-640 Tuczo
350.	Zespół Szkół Nr 4 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wałczu	ul. Południowa 10a, 78-600 Wałcz
351.	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wałczu	ul. Bankowa 13 78-600 Wałcz
352.	Starostwo Powiatowe - Wydział Edukacji, Kultury, Turystyki i Sportu	ul. Dąbrowskiego 17 , 78-600 Wałcz
353.	Stowarzyszenie „Lider Wałęcki”	Ul. Dąbrowskiego 6 78-600 Wałcz
354.	POLSKA SIEĆ LGD-FEDERACJA REGIONALNYCH SIECI LGD	ul. Dąbrowskiego 6 78-600 Wałcz
355.	Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych	Bydgoska 74 78-600 Wałcz
356.	WAŁECKA AKADEMIA WIEDZY Sp. z o.o.	Bydgoska 50 78-600 Wałcz
357.	Cech Rzemiosł Różnych	ul. Kilińszczaków 38 78-600 Wałcz
358.	Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej	ul. Nowomiejska 32 78-600 Wałcz
359.	Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu (Biuro Karier)	ul. Wojska Polskiego 99, 78-600 Wałcz

3.6. Porozumienie w sprawie powołania Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy

POROZUMIENIE WIELOSTRONNE

zawarte w dniu 22 maja 2017 r. w Szczecinie

pomiędzy

Partnerami Wiodącymi

Stowarzyszeniem Młodych Lubuszan

reprezentowanym przez:

Adama Piotrowskiego – prezesa Stowarzyszenie Młodych Lubuszan

i

Fundacją Eudajmonia

reprezentowaną przez:

Annę Puławską-Rodzik – prezesa Fundacji Eudajmonia

a

Partnerem Kluczowym

Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie

reprezentowanym przez:

Andrzeja Przewodę – Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie

a

Partnerami Wspierającymi

Listę sygnatariuszy Porozumienia Wielostronnego stanowi załączniki nr 1

w ramach realizacji projektu pn. „Rekomendacje i partnerstwo dla zwiększenia zakresu i trafności aktywizacji zawodowej osób młodych w województwie zachodniopomorskim znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie: 2.4 Modernizacja publicznych i niepublicznych

służb zatrudnienia oraz lepsze dostosowanie ich do potrzeb rynku pracy”.

W związku z listami intencyjnymi zawarte zostaje porozumienie w sprawie współdziałania w ramach „**Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy**” powoływanego w ramach projektu pn. „Rekomendacje i partnerstwo dla zwiększenia zakresu i trafności aktywizacji zawodowej osób młodych w województwie zachodniopomorskim znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy”.

§1

1. Strony porozumienia deklarują udział w projekcie pn. „Rekomendacje i partnerstwo dla zwiększenia zakresu i trafności aktywizacji zawodowej osób młodych w województwie zachodniopomorskim znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy” w zakresie powołania **Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy** w celu zwiększenia zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim na podstawie powołanego partnerstwa oraz wypracowanego zestawu rekomendacji wykorzystanych przez instytucje rynku pracy.
2. Strony porozumienia deklarują współpracę w ramach **Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy** z Partnerami, którzy podpiszą porozumienie z Partnerem Wiodącym w sprawie współdziałania w ramach w/w partnerstwa.
3. Partner Wiodący prowadzi i udostępnia Partnerom aktualną listę Partnerów uczestniczących w **Zachodniopomorskim Partnerstwie Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy**.
4. W ramach współdziałania Partnerzy Porozumienia deklarują w szczególności:
 - 1) udział w empowermentcie w procesie badań, analiz, opracowywania rekomendacji;
 - 2) aktywności w zawiązaniu partnerstwa na rzecz wypracowania rekomendacji;

- 3) udział przedstawicieli w wybranych obszarach związanych z diagnozą i analizą potrzeb i potencjałów osób młodych NEET, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, uwzględniająca specyfikę danego regionu oraz potrzeby i możliwości lokalnych pracodawców;
- 4) udział w konsultacjach i recenzjach wypracowanych rekomendacji;
- 5) udział w partnerstwie po zakończeniu projektu dla zapewnienia trwałości;
- 6) udział w rozwoju kapitału społecznego instytucji działających na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób NEET;
- 7) działania na rzecz zwiększenia efektywności, zakresu i trafności oferty aktywizacyjnej wobec NEET w województwie zachodniopomorskim;
- 8) wymianę wzajemnej wiedzy i doświadczeń poprzez udział we wspólnych spotkaniach, konferencjach, dniach otwartych, zamieszczanie artykułów w publikatorach partnerów uczestniczących w Porozumieniu;
- 9) udział w realizacji wspólnych inicjatyw i projektów na rzecz społeczności lokalnych i regionalnych na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób NEET;
- 10) wzajemne kreowanie i promowanie pozytywnego wizerunku Partnerów.

§2

Realizacja przedsięwzięć w ramach **Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy** może być prowadzona indywidualnie albo w ramach zespołów Partnerów.

§3

1. Współdziałanie o którym mowa w § 1 i § 2 koordynuje powołana Rada Partnerów skupiająca po jednym przedstawicielu z każdego podmiotu będącego Partnerem Wspierającym oraz przedstawiciela Partnera Wiodącego i Partnera Kluczowego. Członkowie Rady Partnerów mogą wyznaczyć koordynatorów będących osobami kontaktowymi do bieżącej współpracy z Partnerami Wiodącymi. Spotkania Rady Partnerów będą odbywać się w miarę potrzeby nie rzadziej niż jeden raz w roku.
2. Partnerzy ustalają, że Przewodniczący Rady Partnerów będzie wybrany podczas pierwszego posiedzenia.

3. Partnerzy ustalają, że działania związane z wypracowaniem rekomendacji zwiększających zakres i trafności oferty aktywizacyjnej wobec osób młodych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy w województwie zachodniopomorskim zostaną objęte patronatem instytucjonalno-merytorycznym Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie;
4. Prowadzenie obsługi posiedzeń Rady Partnerów należy do Partnerów Wiodących.
5. Partnerzy Porozumienia deklarują udostępnianie w miarę własnych możliwości dla potrzeb realizacji wspólnych zadań posiadanego potencjału, w tym infrastruktury, zasobów ludzkich, itp.

§4

Współdziałanie w ramach **Zachodniopomorskiego Partnerstwa Wspierania Osób Młodych na Rynku Pracy** ma charakter otwarty i mogą do niego przystępować kolejne podmioty zainteresowane powyższą współpracą. Przyjęcie nowego Partnera uwarunkowane jest podpisaniem porozumienia z Partnerami Wiodącymi.

§5

1. Podpisanie Porozumienia nie skutkuje powstaniem jakichkolwiek zobowiązań prawnych i finansowych dla Stron Porozumienia.
2. Związek pomiędzy Partnerami niniejszego Porozumienia nie rozciąga się na inne działania Partnerów. Żadne z ustaleń niniejszego Porozumienia nie ogranicza prawa któregoś z Partnerów w zakresie angażowania się w inną działalność.

§6

Porozumienie może być wypowiedziane przez każdą ze Stron Porozumienia w każdym czasie bez podania przyczyny, co skutkuje jego rozwiązaniem.

§7

Porozumienie wchodzi w życie z dniem podpisania przez wszystkie strony Porozumienia.

§8

Porozumienie zostało sporządzone w 3 egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

Partnerzy Wiodący

Partner Kluczowy

Załącznik nr 1 do porozumienia

Lista sygnatariuszy Porozumienia Wielostronnego

Partnerzy Wspierający:

L.p.	Nazwa instytucji	adres siedziby	Osoba reprezentująca instytucję	Podpis osoby reprezentującej instytucję
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				